

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Mədəniyyət nazirinin rəhbərliyi ilə nümayəndə heyəti Özbəkistana səfər edib

Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri Anar Kərimovun rəhbərliyi ilə nümayəndə heyəti sentyabrın 14-də Özbəkistana səfərə gedib. Nümayəndə heyəti Özbəkistanın Xivə şəhərində "Xivə-2020 – Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı" proqramının açılış mərasimində iştirak edib.

Xatırladaq ki, Xivə şəhəri TÜRKSOY tərəfindən 2020-ci il üçün "Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı" elan edilmişdi. COVID-19 pandemiyası ilə əlaqədar ötən il bununla bağlı nəzərdə tutulan tədbirlər təxirə salınmışdı.

Sentyabrın 15-də mədəniyyət naziri Anar Kərimov Xivə şəhərində UNESCO-nun himayəsi altında keçirilən "Mərkəzi Asiya dünya sivilizasiyalarının kəşiməsində" Beynəlxalq Mədəniyyət Forumunun açılış mərasimində iştirak edib.

davamı səh. 2-də

UNESCO Baş direktorunun müavini ilə görüş

Mədəniyyət naziri Anar Kərimov Özbəkistanın Xivə şəhərində Beynəlxalq Mədəniyyət Forumunda iştirak edən bir sıra beynəlxalq təşkilatların rəhbər və nümayəndələri ilə görüşlər keçirib.

UNESCO Baş direktorunun sosial və humanitar elmlər üzrə müavini Qabriel Ramos ilə görüşündə Azərbaycanın UNESCO ilə sosial və humanitar elmlər sahəsində əməkdaşlığı ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

UNESCO ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığın tarixindən söz açan Anar Kərimov bu əlaqələrin inkişafında ölkəmizin Birinci vitse-prezidenti, UNESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın müstəsna xidmətləri olduğunu bildirib. Nazir həmçinin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən 2008-ci ildə irəli sürülən mədəniyyətlərarası dialoqa dair "Bakı Prosesi" beynəlxalq platforması haqqında məlumat verib. Qeyd edilib ki, BMT Baş katibinin hesabatlarında mədəniyyətlərarası dialoqu özündə ehtiva edən "Bakı Prosesi" qlobal platforma kimi yüksək qiymətləndirilib. BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansı və UNESCO Bakının ev sahibliyi etdiyi Dünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumlarının əsas tərəfdaşı kimi çıxış edir. Dünyada multikultural və tolerant ölkə kimi tanınan Azərbaycan fərqlilikləri özünün zənginliyi olaraq qəbul edir.

davamı səh. 2-də

Ukraynanın Xarkov şəhərində Nizami Gəncəvinin abidəsi ucaldılıb

“Azərbaycana minnətdarıq ki, Nizami Gəncəvi kimi dahi insanın abidəsi üçün bizim şəhər seçilib”

Ukraynanın ikinci böyük şəhəri olan Xarkovda Azərbaycanın dahi şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin abidəsinin açılış mərasimi keçirilib.

Abidə 2021-ci ilin "Nizami Gəncəvi ili" elan edilməsinə dair Prezident İlham Əliyevin sərəncamından irəli gələrək Azərbaycanın Ukraynadakı Səfirliyi, Xarkovdakı Fəxri konsulluğu və Xarkov Şəhər Şurasının birgə dəstəyi ilə ucaldılıb. Bu ilin iyununda bununla bağlı Ukraynadakı səfirliyimiz və Xarkov Şəhər Şurası arasında anlaşma memorandumu imzalanmışdı.

Ukraynada Nizaminin ilk heykəlinin müəllifi həmvətənimiz, Ukraynanın Xalq rəssamı, tanınmış heykəltəraş Katib Məmmədovdur. Abidə şəhərin mərkəzi hissəsində, Feyerbax meydanında qoyulub.

Sentyabrın 15-də keçirilən açılış mərasimində Azərbaycanın mədəniyyət nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev, Azərbay-

canın Ukraynadakı səfiri Elmira Axundova və Xarkov Şəhər Şurasının katibi, merin səlahiyyətlərini icra edən İqor Terexov, Xarkov Vilayət Dövlət Administrasiyası sədrinin müavini Yevgeni Qritskov, digər rəsmilər, deputatlar, Azərbaycan diasporunun təmsilçiləri, şəhər sakinləri iştirak ediblər.

Mərasim Ukrayna və Azərbaycanın dövlət himnlərinin səsləndirilməsi ilə başlayıb. Sonra çıxış edən İqor Terexov bildirib ki, adları dünya tarixinə qızıl həflərlə yazılmış şəxsiyyətlər arasında dahi mütəfəkkir Nizami Gəncəvi də var. Bu abidənin açılışı təkcə Xarkov şəhəri üçün deyil, həm də Ukrayna üçün əlamətdar bir hadisədir. "Mən Azərbaycana öz minnətdarlığımı bildirirəm ki, Nizami Gəncəvi kimi dahi insanın abidəsi üçün Xarkov şəhərini seçib", – deyə o əlavə edib.

Dahi şairin abidəsinin Xarkovda ucaldılmasının tarixi hadisə olduğunu deyən Azərbayca-

müavini Elnur Əliyev qeyd edib ki, bu şəhərdə güclü Azərbaycan diasporu fəaliyyət göstərir. Nizami Gəncəvinin heykəlinin ucaldılması soydaşlarımız və şəhər sakinləri üçün əlamətdar hadisədir. "Dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvi başəriyyətin bədii fikir salnaməsində yeni səhifə açmış nadir şəxsiyyətlərdəndir.

davamı səh. 3-də

Şuşada Üzeyir Musiqi Günü – illərlə gözlədiyimiz gün

Bəstəkarın adını daşıyan festivalın

ilk konserti mədəniyyətimizin paytaxtında səslənəcək

Azərbaycan professional musiqisinin, milli bəstəkarlıq məktəbinin, ilk milli opera və operettanın yaradıcısı, eləcə də mədəniyyət tariximizin qızıl səhifələrini təşkil edən bir çox illərin müəllifi Üzeyir Hacıbəylinin doğum günü – 18 sentyabr ölkəmizdə hər il Milli Musiqi Günü kimi qeyd olunur. 1995-ci il sentyabrın 18-də dahi bəstəkarın anadan olmasının 110-cu ildönümündə Prezident Heydər Əliyev bu musiqi bayramı ("Üzeyir Musiqi Günü") haqqında fərman imzalayıb.

2009-cu ildə isə dahi bəstəkarın adına Beynəlxalq Musiqi Festivalının əsası qoyulub. Hər il sentyabrın 18-də açılan və müxtəlif ölkələrdən musiqi kollektivlərini, ifaçıları, dirijorları, musiqişünasları bir araya gətirən beynəlxalq festivalı 2020-ci ildə pandemiya səbəbindən ənənəvi formatda keçirmək mümkün olmamışdı və o, telefestivala (öncəki festivalların konsert proqramlarının nümayişi) əvəzlənmişdi. Bu il festival, hələ

davam edən pandemiyanın bir sıra məhdudiyyət və qaydaları çərçivəsində də olsa, yenidən ənənəvi formatını bərpa edir.

Ən önəmli isə, Milli Musiqi Günü'nün 26 illik tarixində ilk dəfə bu bayramın sədası Üzeyirin doğma şəhərindən – Azərbaycan mədəniyyətinin paytaxtı Şuşadan gələcək. Hər il Milli Musiqi Günü proqramının bir bölümü, əslində, ürəkaçırdan mənzərəsi olmuş Milli İncəsənət Muzeyinin həyatində "Güllələnmiş heykəllər" in ziyarəti də bu dəfə olmayacaq. Üzeyirin, Nəvəinin, Bülbülün o büstləri artıq olmalı olduqları yerdə – Şuşadadır.

Üzeyir Hacıbəyli XIII Beynəlxalq Musiqi Festivalının ilk konserti də sentyabrın 18-də Şuşada səslənəcək. Konsert proqramı açıq havada – Xalq artisti Ağaverdi Paşayevin rəhbərliyi altında F.Əmirov adına Azərbaycan Dövlət Mahnı və Rəqs Ansamblı və solistlərin iştirakı ilə təqdim olunacaq.

Sentyabrın 18-də festivalın rəsmi açılışı M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında keçiriləcək.

Heydər Əliyev Fondu, Mədəniyyət Nazirliyi, Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı, eləcə də Ü.Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının təşkilatçılığı ilə keçirilən festivalın zəngin proqramı var. Sentyabrın 24-dək davam edəcək festivalın konsert və tədbirləri paytaxtda Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında, Beynəlxalq Muğam Mərkəzində, Kamera və Orqan Musiqisi Zalında, Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının Üzeyir Hacıbəyli adına konsert salonunda, Azərbaycan Milli Kitabxanasında, Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyində, digər məkamlarda, həmçinin iki konsert proqramı Gəncə Dövlət Filarmoniyasında, Ağdam Mədəniyyət evində keçiriləcək. Festival çərçivəsində ilk dəfə olaraq "Üzeyir sənətinin gənclik sədələri" adı altında yeni proqram üzrə konsertlər də nəzərdə tutulur.

Qalib ruhun hakim olduğu məkan

2020-ci ilin 27 sentyabrı... Bir il bundan əvvəl Ordumuz düşmənin üzərinə əks-hücuma keçərək 44 gün ərzində işğal olunmuş torpaqlarımızı azad etdi. Bu o döyüş idi ki, üstündən illər, əsrlər keçsə də, Vətən övladlarının misilsiz qəhrəmanlıqları xalqımızın yaddaşında əbədi qalacaq, dillərdə dastana dönəcək.

Xalqımız, şanlı Zəfərimizə sevinən hər kəs Vətən müharibəsinin başlanmasının birinci ildönümünü böyük qürur hissi ilə, qalib ruhla qarşılayır. Bu qüruru bizim bəxş etdiyinə görə Ali Baş Komandanı razı salmaq və rəşadətli Ordumuza minnətdarıq. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qəhrəman hərblərimiz düşmənin 30 ilə yaxın möhkəmləndiriyi müdafiə sədlərini yararaq bizləri doğma Qarabağımıza qovuşdurdu... Minlərlə igid Vətən oğlu ərazi bütövlüyümüz uğrunda həyatını qurban verdi, sağlamlığını itirdi.

Vətən müharibəsində Qələbəmizin parlaq nişanələrindən biri də paytaxtımızdakı Hərbi qənimətlər parkıdır. Bu ilin yanvar ayında inşasına başlanılan və Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə aprelin 12-də açılışı keçirilən park gənc nəslin vətənsəverlik ruhunda təbiyəsində böyük əhəmiyyət kəsb edir.

27 sentyabr – Anım Günü ərəfəsində biz də II Qarabağ müharibəsində düşmənin qovuşmaqda, Ordumuz tərəfindən ələ keçirilən hərbi qənimətlərin bir hissəsini canlı görmək üçün Xətai rayonunun Nobel prospektindəki parkı ziyarət etdik.

davamı səh. 4-də

Azərbaycan və Türkiyə tarixçilərinin simpoziumu

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Tarix İnstitutu və Türkiyənin Atatürk Kəltür, Dil və Tarix Yüksək Qurumu və Atatürk Araşdırma

Mərkəzi Ağdam Rayon İcra Hakimiyyəti ilə birlikdə 16-18 sentyabrda "Müstəqilliyinin 30 ilində Azərbaycan-Türkiyə əlaqələri və beynəlxalq münasibətlər" mövzusunda simpozium keçirir.

Azərbaycanın Vətən müharibəsində Zəfərinin ildönümünə və dövlət müstəqilliyimizin bərpasının 30 illiyinə həsr olunan tədbirə iki ölkədən 30-dan çox tarixçi alim qatılıb.

Simpoziumda "Azərbaycan Respublikasının müstəqillik dövrü tarixi", "Qarabağ Zəfərinə doğru gedən prosesdə Türkiyə-Azərbaycan strateji əlaqələri", "Batumi müqaviləsindən (4 iyun 1918) Şuşa Bəyannaməsinə (15 iyun 2021) Türkiyə-Azərbaycan əlaqələri" və digər mövzularda üzrə məruzələr dinlənəcək.

Simpozium iştirakçılarının işğaldan azad edilmiş ərazilərə səfərləri də nəzərdə tutulur.

Bursa 2022-ci il üçün "Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı" elan edilib

TÜRKSOY Daimi Şurasının iclası keçirilib

Sentyabrın 16-da Özbəkistanın Xivə şəhərində Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı – TÜRKSOY-un Daimi Şurasının 38-ci iclası keçirilib. İclasda TÜRKSOY-a üzv olan ölkələrin mədəniyyət sahəsi üzrə rəhbər şəxsləri, eləcə də Türk Şurası və TÜRK PA-nın baş katibləri qatılıb. Azərbaycanın mədəniyyət naziri Anar Kərimov iclasda iştirak edib.

İclasda TÜRKSOY Daimi Şurasının axıncı dəfə toplandığı 2019-cu ildən bu yana təşkilatın fəaliyyəti müzakirə olunub. TÜRKSOY-un növbəti ildə fəaliyyəti, o cümlədən "Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı", "Xatirə ili" proqramları üzrə qərarlar qəbul olunub. Türkiyənin Bursa şəhəri 2022-ci il üçün "Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı" elan olunub. TÜRKSOY Daimi Şurasına sədrlik Özbəkistandan Türkiyəyə keçib.

Türk şəhidliyində anım mərasimləri

səh. 3

Xəbər var ki...

Opera və Balet Teatrında iki tamaşa göstəriləcək

səh. 5

"Qardaş qələmlər" in növbəti sayı Nizamiyə həsr edilib

səh. 6

İCCROM rəhbəri ilə azad olunmuş ərazilərdə abidələrin bərpası müzakirə edilib

Mədəniyyət naziri Anar Kərimov Özbəkistana səfəri çərçivəsində Mədəni Mülkiyyətin Qorunması və Bərpası üzrə Beynəlxalq Tədqiqat Mərkəzinin (İCCROM) icraçı direktoru Ebber Ndoro ilə görüşüb.

Görüşdə nazir Ermənistanın 30 ilə yaxın işğal altında saxladığı Azərbaycan ərazilərində xalqımıza məxsus maddi mədəni irs nümunələrini vandalizmə məruz qoyduğunu, mənimsədiyini İCCROM rəhbərinin diqqətinə çatdırıb. Bildirib ki, Azərbaycan 2020-ci ildə 44 günlük müharibə nəticəsində ərazi bütövlüyünü bərpa edib. Hazırda Azərbaycan dövləti işğaldan azad olunmuş ərazilərdə geniş bərpa və yenidənqurma işləri həyata keçirir.

Anar Kərimov bu prosesdə Mədəniyyət Nazirliyinin üzərinə düşən işlər haqqında məlumat verib. Qeyd edib ki, azad olunmuş ərazilərdə nazirlik tərəfindən inventarlaşma, tarixi-mədəniyyət abidələrinin əvvəlki və indiki vəziyyətinin müqayisəsi aparılıb. Artıq Azərbaycanın qədim mədəniyyət mərkəzlərindən olan Şuşa şəhərində mədəni quruculuq işlərinə başlanılıb. Nazir tarixi abidələrin bərpa prosesində İCCROM-un dəstəyinə ehtiyac duyulduğunu da E.Ndoronun diqqətinə çatdırıb.

İCCROM-un rəhbəri 2019-cu ildə UNESCO-nun Dünya İrs Komitəsinin Bakıda keçirilən 43-cü sessiyasında iştirakı ilə bağlı öz təəssürlərini bölüşüb. Bildirib ki, İCCROM ilə Azərbaycan tərəfinin razılığına əsasən, daha öncə bərpa və restavrsasiya ilə bağlı təlimlərin keçirilməsi planlaşdırılsa da, pandemiya səbəbindən təxirə salınıb.

Görüşdə həmin təlimlərin bərpası, bununla bağlı kurslar üzrə qrupların formalaşdırılması, onlayn trainingin keçirilməsi, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə mədəniyyət abidələrinin bərpası ilə bağlı canlı kursların və təlimlərin təşkili, interaktiv diskussiyaların reallaşdırılması və bütün bunlar üçün texniki komissiyaların yaradılması və s. məsələlərə əlaqədar fikir mübadiləsi aparılıb. Eyni zamanda İCCROM-un iştirakı ilə Azərbaycanda regional təlim mərkəzlərinin yaradılması da müzakirə edilib.

UNESCO Baş direktorunun müavini ilə görüş

əvvəlki səh. 1-də

Görüşdə həmçinin Azərbaycanın tarixi İpək Yolu üzərində yerləşən ölkələrlə əməkdaşlığa böyük önəm verdiyi, bu qədim yolun müasir inkişafdakı rolunu əhəmiyyətli hesab etdiyi vurğulanıb.

Anar Kərimov Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən irəli sürülən "Mədəniyyət naminə sülh" (Peace for culture) beynəlxalq platforması haqqında da məlumat verib, layihənin əhəmiyyətini diqqətə çatdırıb.

Söhbət zamanı UNESCO tərəfindən Azərbaycanın Ermənistan işğalından azad olunmuş Qarabağ bölgəsinə texniki missiya göndərilməsi məsələsi barədə də fikir mübadiləsi aparılıb.

Görüşdə gender bərabərliyi, gənclər sahəsində, eləcə də UNESCO-nun təşkil etdiyi Gənclər Forumu ilə əməkdaşlıq da müzakirə mövzusu olub.

Mədəniyyət Nazirliyinin məlumatı

İctimaiyyətə məlum olduğu kimi, iki ilə yaxındır, dünya ölkələrinin global problemə çevrilən pandemiya bütün sahələrə, xüsusən mədəniyyət sahəsinə öz mənfi təsirini göstərib. Etiraf etməliyə ki, bu baxımdan ən çox zərər çəkən sahə teatr, kino sahəsidir. Bu gün kinoteatrların, teatr-konsert müəssisələrinin fəaliyyətinin bərpa olunması Mədəniyyət Nazirliyinin, xüsusən mədəniyyət nazirinin şəxsi diqqətinədir. Öncə də bildirdiyimiz kimi, pandemiya şərtlərinə əməl edilməklə, kinoteatrların, teatr-konsert müəssisələrinin fəaliyyətinin qismən bərpasına icazə verilməsi ilə bağlı təfərrimizdən Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargaha müraciət ünvanlanmışdır.

Qeyd edək ki, hazırda davam edən Bakı Caz Festivalının, ötən il onlayn formatda keçirilmiş Üzeyir Hacıbəyli Beynəlxalq Musiqi Festivalının, böyük məhdudiyyətlərlə olsa da, bu il canlı keçirilməsinə nail olmuşuq. Hazırkı şəraitə nəzərə alaraq, bu fakt özü-özündə ölkə rəhbərliyinin məsələyə verdiyi önəmin bir göstəricisidir.

Bu festivallar bizim üçün bir sınaq rolunu oynayır. Belə ki, gedişat uğurlu olarsa, bunu teatr-konsert müəssisələrinin açılmasına yönəlik müsbət addım hesab etmək olar. Doğrudur, teatr-konsert müəssisələrində fəaliyyət göstərən əməkdaşların böyük əksəriyyəti vaksinasiyadan keçmişdir. Ancaq bu işdə təkcə müəssisələrə deyil, vətəndaşlarımızın da üzərinə sosial məsuliyyət düşür. Vaksinasiya prosesində uğurlu nəticələr əldə edildikdən sonra kinoteatrların, teatr-konsert müəssisələrinin fəaliyyətinin ənənəvi qaydada bərpa ediləcəyinə ümid edirik.

İnanırıq ki, bu bəla xalqımızın başı üzərindən sovuşacaq və ölkəmizdə həyat tezliklə öz axarına qayıdacaq. Amma hələ ki, bu real təhlükə mövcuddur və dövlətimiz ilk növbədə əhalinin sağlamlığını düşünməyə məcburdur.

əvvəlki səh. 1-də

Forumu UNESCO, Tarixi Yerlər və Abidələrin Mühafizəsi Şurası (ICOMOS), Mədəni Mülkiyyətin Qorunması və Bərpası üzrə Beynəlxalq Tədqiqat Mərkəzi (İCCROM), TÜRKSOY və Türk Şurasının nümayəndələri, 50-dək ölkədən mədəni irs, elm, incəsənət və digər sahələr üzrə mütəxəssislər qatılıb.

Açılış mərasimində Özbəkistan Baş nazirinin müavini, Özbəkistanın və Qırğızistanın mədəniyyət nazirləri, İCESCO və İCCROM-un rəhbərlərinin çıxışı olub.

Mədəniyyət naziri Anar Kərimov çıxış edərək tədbirin təşkilinə və yüksək qonaqpərvərliyə görə Özbəkistana təşəkkürünü bildirib. Qeyd edib ki, bu cür təşəbbüslər bölgənin ortaq mədəniyyətini və ortaq irsini öyrənmək və populyarlaşdırmaq üçün yeni fərsətlər yaradır. Belə tədbirlər eyni zamanda beynəlxalq aləmdə məlumatlılığın artırılmasında əhəmiyyətli rol oynayır.

Mədəniyyət naziri Anar Kərimov Özbəkistanın Xivə şəhərinə səfəri zamanı bu ölkənin rəsmiləri ilə görüşlər keçirib.

Sentyabrın 15-də Anar Kərimovun Özbəkistan Baş nazirinin müavini Aziz Abduhakimovla görüşü olub.

Baş nazirinin müavini nümayəndə heyətini salamlayaraq əsrlərlə dost və qardaşcasına yaşayan Azərbaycan və Özbəkistan arasında ikitərəfli münasibətlərin bu gün uğurla inkişaf etdiyini, bu əlaqələrin möhkəmlənməsində Prezident İlham Əliyevin və Prezident Şavkat Mirziyoyevin xüsusi rolu olduğunu vurğulayıb. O, 44 günlük müharibədə torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi ilə bağlı təbriklərini çatdırıb, Özbəkistanın Azərbaycanın haqq işini dəstəklədiyini bildirib.

Aziz Abduhakimov 2019-cu ildə Azərbaycanın ev sahibliyi etdiyi UNESCO-nun Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasında iştirakından söhbət açıb, səfər çərçivəsində İcarişəhərdə olduğunu xatırladıb. Bakının bu tarixi məkanının Xivə şəhərinin qədim qala və tikililərinin olduğu məhəlləsi – İcan-qala qoruğu ilə oxşarlığından, İcarişəhər təcrübəsinin qoruqda tətbiqi barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

İki ölkə arasında əlaqələrin inkişafından məmnunluğunu bildirən Anar Kərimov Vətən müharibəsi zamanı Özbəkistanın ilk günlərdən Azərbaycanın haqlı mövqeyini dəstəkləməsinə yüksək qiymətləndirib.

Daha sonra nazir Azərbaycanın işğaldan azad olunmuş ərazilərində ermənilərin mədəni irsimizə qarşı həyata keçirdiyi vandalizm barədə məlumat verib.

Mədəniyyət nazirinin rəhbərliyi ilə nümayəndə heyəti Özbəkistana səfər edib

Nazir vurğulayıb ki, qədim İpək Yolu mədəniyyətlərarası mübadilənin inkişafına mühüm töhfələr verib. İpək Yolu eyni zamanda bu yol boyunca yerləşən ölkələrin yeni sosial-fəlsəfi baxışlar sisteminin, mədəni nümunələrinin qlobal məkana integrasiyasına vəsi-lə olub. Bir sözlə, qədim İpək Yolu Orta Asiya xalqlarının tarixində və mədəniyyətində dərin iz qoyub.

Anar Kərimov diqqətə çatdırıb ki, Orta Asiya ilə yanaşı, Azərbaycan da bu tarixi qloballaşma yolunu keçib və onun izlərinə hələ də ölkəminin müxtəlif yerlərində rast gəlinir. "Azərbaycan dünyəvi bir ölkə olaraq müxtəlifliyi özünün ən böyük fəzilətlərindən hesab edir və bu müxtəlifliyin inkişafı üçün çalışır. Sivilizasiyaların

kəşməsinə yerləşən Azərbaycan mədəniyyətlərarası dialoq üçün etibarlı məkandır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən 2008-ci ildə irəli sürülən mədəniyyətlərarası dialoqa dair "Bakı Prosesi" və bu platforma çərçivəsində ölkəmizin ev sahibliyi etdiyi Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu bunun əyani təzahürüdür. "Bakı Prosesi" fərqli anlayışlı insanlar və qruplar arasında qarşılıqlı anlaşma və hörmətə əsaslanan açıq dialoq üçün qlobal platformadır", – deyə nazir əlavə edib.

Tədbirin açılış mərasimindən sonra Anar Kərimov Özbəkistanın "Dunyoyu boylay" və "Mədəniyyət" telekanallarına müsahibə verib. Azərbaycan ilə Özbəkistan arasında tarixi-mədəni əlaqələri və qardaşlıq münasibətləri haqqında danışan nazir beynəlxalq forumun işini də yüksək qiymətləndirib.

Azərbaycan-Özbəkistan mədəni əməkdaşlığının geniş spektri var

Anar Kərimov Xivədə bir sıra görüşlər keçirib

Bildirib ki, 30 illik işğal zamanı Ermənistan tərəfindən Azərbaycan xalqına məxsus tarixi abidələr, məscidlər də daxil olmaqla, bütün infrastruktur dağıdılıb, talan edilib. Hazırda işğaldan azad olunmuş ərazilərdə Azərbaycan dövləti tərəfindən geniş bərpa və yenidənqurma işləri aparılır.

Görüş zamanı yeni konservasiya və bərpa mərkəzlərinin, arxeoloji ekspedisiyaların yaradılması, mədəniyyət sahəsinin dəstəklənməsi məqsədilə müvafiq fondların təsis edilməsi ilə bağlı Özbəkistan təcrübəsinin bölüşülməsi məsələsinə diqqət çəkilib. Azərbaycan və Özbəkistanın bərpa və konservasiya sahəsində qarşılıqlı mütəxəssis mübadiləsi, habelə birgə təlimlərin, Özbəkistanın müvafiq təhsil ocaqlarında bu sahədə təhsil barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Bundan əlavə, Özbəkistanda məşhur olan xalq sənətkarlığı, xüsusən ağac üzərində oyma, keramika, ipək və digər sahələr üzrə qarşılıqlı təcrübə mübadiləsi, iki ölkədən sənətkarların iştirakı ilə festivalların keçirilməsi barədə söhbət açılıb.

Həmin gün Anar Kərimov Özbəkistanın mədəniyyət naziri Ozodbek Nazarbekovla da görüşüb. Nazir ilk olaraq Özbəkistana dövlət üçün təşəkkürünü bildirib, keçirilən tədbirləri yüksək qiymətləndirib. Özbəkistan Baş nazirinin müavini Aziz Abduhakimovla görüşü barədə söhbət açan Anar Kərimov müzakirə olunan məsələlər haqqında məlumat verib.

Görüşdə Özbəkistanda xalq sənətkarlığının inkişafı xüsusi vurğulanıb, birgə tədqiqat işlərinin həyata keçirilməsi ilə

bağlı fikir mübadiləsi aparılıb. Eyni zamanda Özbəkistan Məkam (muğam) İnstitutu ilə Bakıdakı Beynəlxalq Muğam Mərkəzi arasında əməkdaşlığın qurulmasının əhəmiyyəti vurğulanıb.

Özbəkistanda Xarəzmşahların sonuncu hökmdarı Cəlaləddin Mənuqberdi (1199-1231) haqqında filmin çekilməsi, Azərbaycan aktyorlarının ekran işində iştirakı barədə söhbət açılıb. Həmçinin tanınmış sərkərdə haqqında araşdırmaların aparılması, fəaliyyətinin müəyyən bir dövrünün Azərbaycanla bağlı olmasına görə ölkəmizə də elmi ekspedisiyanın təşkilı və s. məsələlər diqqət mərkəzinə çəkilib. Bundan əlavə, "Özbəkfilm"lə birgə Türk dünyasının məşhur əfsanəvi siması Molla Nəsrəddin haqqında filmin çekilməsinin bu sahədə əməkdaşlığın dərinləşdirilməsinə töhfə verəcəyinə inam ifadə olunub.

Görüşdə iki ölkənin beynəlxalq təşkilatlar, xüsusilə də UNESCO, TÜRKSOY və Türk Şurası çərçivəsində əməkdaşlığının gücləndirilməsi, UNESCO-nun müvafiq siyahıları üçün Azərbaycan və Özbəkistan tərəfindən birgə nominasiyaların hazırlanmasının əhəmiyyəti qeyd olunub.

Nazirlərin görüşündə həmçinin Azərbaycanın Şuşa şəhərinin 2023-cü ildə "Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı" elan edilməsi və gələcək əməkdaşlığın perspektivləri haqqında fikir mübadiləsi aparılıb.

Üzeyir Hacıbəyli adına beynəlxalq bəstəkarlıq müsabiqəsinin nəticələri açıqlanacaq

Nyu-Yorkda fəaliyyət göstərən Milli Musiqi və Qlobal Mədəniyyət Cəmiyyətinin təşkilatçılığı, Amerika-Azərbaycan Musiqi Fondunun iştirakı, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycanın ABŞ-dəki Səfirliyinin dəstəyi ilə keçirilən "Hacıbəyli Beynəlxalq Bəstəkarlıq Müsabiqəsi" başa çatıb.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinə bildirilib ki, Ü.Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının (BMA) 100 illiyi münasibətilə təşkil edilən müsabiqənin məqsədi Azərbaycan klassik musiqisinin banisinə məxsus əsərlərin plagiatdan qorunması, geniş təbliğ edilməsi, dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırılmasıdır.

2021-ci il yanvarın 15-də elan olunmuş şərtlərə əsasən, hər bir iştirakçı təşkilat komitəsi tərəfindən seçilmiş 10 musiqi mövzusunda biri və ya bir neçəsi əsasında bəstələdiyi, bağışladığı Ü.Hacıbəylinin və onun mə-lodiya-sının adının qeyd edildiyi

instrumental əsəri müsabiqəyə təqdim edib. Əsərlər iyulun 20-nə kimi qəbul olunub. Müsabiqədə Yaponiya, Çin, Tayvan, ABŞ, Kanada, Böyük Britaniya, İtaliya, İspaniya, Portuqaliya, Yunanıstan, Avstriya, Almaniya, İsrail, Bolqarıstan, Rumıniya, Bosniya və Herseqovina, Türkiyə, Kolumbiya, Çili, Venesuela, Meksika, İran, Küveyt, Ukrayna, Qazaxıstan, Özbəkistan və Azərbaycandan 51 bəstəkar iştirak edib.

Avqustun 15-nə qədər münisflər heyəti əsərlərlə tanış olub və qiymətləndirib. Münsiflər heyətində Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri Fəxrəziz Əlizadə (sədr), Məhərrəm Musiqi Məktəbi Bəstəkarlıq şöbəsinin müdiri Reyko Fütinq, Stony Brook Universiteti, Qadın Bəstəkarlar Cəmiyyətinin həmtəsisçisi və direktoru Nilüfer Nurbəxş

təmsil olunublar. Təşkilat komitəsi-nə rəhbərliyi Milli Musiqi və Qlobal Mədəniyyət Cəmiyyətinin prezidenti, Azərbaycanın Əməkdar artisti, professor Nərgiz Əliyərova həyata keçirib.

Müsabiqə qaliblərinin adları 18 sentyabr – Milli Musiqi Günündə açıqlanacaq. I, II və III yerlərin sahiblərindən savayı, iki iştirakçı Üzeyir Hacıbəyli adına diplom və "Ən gənc bəstəkar" xüsusi diplomları, beş iştirakçı isə diplomlarla təltif olunacaq.

Qaliblərin əsərləri sentyabrın 23-də Bakı şəhərində Ü.Hacıbəyli XIII Beynəlxalq Musiqi Festivalının çərçivəsində təqdim ediləcək qala-konsertdə ifa olunacaq.

Noyabrın 5-də isə Nyu-York şəhərindəki Linkoln Mərkəzində müsabiqənin yekun konserti keçiriləcək.

Mədəniyyət Strategiyası və muğam sənəti ilə bağlı qanun layihəsi

Milli Məclisin payız sessiyasında müzakirələri gözlənilir

Milli Məclisin 2021-ci il payız sessiyasında "Azərbaycan muğam sənətinin qorunması və inkişaf etdirilməsi haqqında" qanun layihəsi müzakirəyə çıxarılacaq. Bundan başqa, Prezidentin tapşırığı ilə hazırlanmaqda olan Mədəniyyət Strategiyası ilə bağlı Milli Məclisdə müzakirələrin aparılması nəzərdə tutulub.

Bu barədə Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sentyabrın 14-də keçirilən onlayn iclasında

məlumat verilib. Komitənin sədri Qənirə Paşayeva 2021-ci ilin payız sessiyası üçün nəzərdə tutulmuş iş planı barədə danışıb.

İclasda "Teatr və teatr fəaliyyəti haqqında", "Sığorta fəaliyyəti haqqında" və digər qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsinə birinci oxunuşda baxılıb. Qənirə Paşayeva bildirib ki, "Teatr və teatr fəaliyyəti haqqında" qanuna təklif olunan dəyişiklik bu sahədə icbari tibbi sığortanın tətbiqi ilə bağlıdır.

Gənc rejissorun "Təngnəfəs"i Batumiyə gedir

Sentyabrın 18-dən 24-dək Gürcüstanın Batumi şəhərində XVI Batumi Beynəlxalq Müəllif Filmləri Festivalı (BIAFF-2021) keçiriləcək.

Azərbaycanın Batumidəki Baş konsulluğundan bildiriblər ki, festivalda 30 ölkədən 70-ə yaxın bədii və sənədli tammetrajlı və qısmetrajlı film nümayiş etdiriləcək.

Azərbaycanı gənc rejissor Azər Quliyev təmsil edəcək. Festivalda onun 15 dəqiqəlik "Təngnəfəs" bədii filmi nümayiş olunacaq.

Festival Gürcüstanın Mədəniyyət, İdman və Gənclər Nazirliyi, Batumi Meriyası, Milli Kino Mərkəzi və digər qurumların təşkilatçılığı ilə reallaşacaq.

Ukraynanın Xarkov şəhərində Nizami Gəncəvinin abidəsi ucaldılıb

“Azərbaycana minnətdarıq ki, Nizami Gəncəvi kimi dahi insanın abidəsi üçün bizim şəhər seçilib”

əvvəli səh. 1-də

Səfir Elmira Axundova isə çıxışında qeyd edib ki, Xarkov şəhərində dahi şair və mütəfəkkir Nizami Gəncəvinin abidəsinin ucaldılması Azərbaycan ilə Ukrayna arasında etibarlı tərəfdaşlığın bariz nümunəsidir. O, dünyəvi şair olduğu üçün bəzi ölkələrdə abidəsi ucaldılır. Nizami Gəncəvi lirikası yüksək sənətkarlığı, məhəbbətə dünyəvi münasibəti, insan taleyi haqqında humanist düşüncələri onu dünyada sevdirib: “Mən inanıram ki, Nizami Gəncəvinin abidəsi olan park şəhər sakinlərinin və qonaqların sevimli mə-

kanına çevriləcək”.

Tədbirdə daha sonra Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan-Ukrayna Parlamentlərarası dostluq qrupunun həmsədri Rüfət Quliyev, Xarkov Vilayət Dövlət Administrasiyası sədrinin müavini Yevgeni Qritskov çıxış edərək iştirakçılara öz təbriklərini çatdırıblar.

Abidənin müəllifi, Ukraynanın Xalq rəssamı Katib Məmmədov göstərdikləri dəstəyə görə Azərbaycanın Ukraynadakı Səfirliyinə, Xarkovdakı Fəxri konsulluğuna və Xarkov Şəhər Şurasının rəhbərlərinə təşəkkürünü bildirib.

Çıxışlardan sonra abidənin üzərindəki örtük götürülüb. Təntənəli açılış mərasimi ilə əlaqədar Xarkov Vilayət Filarmoniyasının binasında konsert keçirilib. Konsertdə Azərbaycanın Xalq artisti, professor Yalçın Adıgözəlovun rəhbərliyi ilə Xarkov Simfonik Orkestrinin ifasında Azərbaycan, Ukrayna və Avropa bəstəkarlarının əsərləri səsləndirilib.

Qeyd edək ki, Azərbaycanın dahi şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin daha bir abidəsi Ukraynanın paytaxtı Kiyevdə ucaldılacaq. Abidə Heydər

Əliyev Fondunun təşəbbüsü və dəstəyi ilə Taras Şevchenko adına Kiyev Milli Universitetinin Nəbatət bağında qoyulacaq. Bununla bağlı ölkəmizin Ukraynadakı səfiri Elmira Axundova və Kiyev Milli Universitetinin rektoru Vladimir Buqrov tərəfindən bu ilin iyununda müvafiq memorandum imzalanıb. Bu heykəlin də müəllifi Ukraynanın Xalq rəssamı Katib Məmmədovdur. 1987-ci ildən Xarkovda yaşayan soydaşımız təkə bu şəhərdə 10-dan artıq heykəl kompozisiyasının müəllifidir. Soydaşımız bu yaxınlarda Xarkov şəhərinin “Fəxri vətəndaşı” adına layiq görülüb. Xatırladaq ki, 2019-cu ildə Kiyev şəhərində Azərbaycanın böyük şairi və mütəfəkkiri

İmadəddin Nəsiminin heykəli ucaldılıb. Abidənin müəllifi Ukraynada yaşayan daha bir həmvətənimiz, bu ölkənin Xalq rəssamı Seyfəddin Qurbanovdur.

Azərbaycanda bütün dini konfessiyalara bərabər şərait yaradılıb

QMİ sədri xüsusilə qeyd edib ki, heç bir din insan ölümünə, terror və təhqirə haqq qazandırmır. QMİ sədri bildirib ki, Azərbaycan Ermənistanın 30 ilə yaxın müddətdə davam edən təcavüzünə 2020-ci ildə son qoyub və ölkəmizin beynəlxalq birlik tərəfindən tanınmış ərazi bütövlüyü bərpa edilib.

“Torpaqlarımız işğaldan azad edildikdən sonra acınacaqlı faktlar üzə çıxıb. Burada əvvəllər mövcud olmuş məscidlərin əksəriyyəti tamamilə dağıdılıb, qəbiristanlıqlar, digər dini ibadət-gahlar, o cümlədən Rus Pravoslav və Qafqaz Alban kilsələrinin mənsubiyyəti dəyişdirilməklə yanaşı vandalizmə də məruz qalıb. İşğaldan azad edilmiş torpaqlar-

da hazırda yenidənqurma işləri aparılır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin bəyan etdiyi kimi, bu ərazilərdə zərər çəkmiş, orada mövcud olan bütün dini konfessiyaların məbədləri bərpa ediləcək, yeniləri inşa olunacaq. Azərbaycanda bütün dinlər və dini qurumlar qanun qarşısında bərabərdir. Ölkəmizdə bütün dini konfessiyalara öz dini etiqadını ifadə etməsi, ibadətlerini, dini ayin və mərasimlərini yerinə yetirmələri üçün dövlət tərəfindən bərabər şərait yaradılıb”, - deyə o vurğulayıb.

Sessiyada çıxış edən Beynəlxalq İslam Missiyası Təşkilatının sədri Şafiq Pşıxaçev Rusiyada İslamın müasir tarixindən bəhs edərkən Sovet İttifaqının dağıldığı zaman şeyxülislam Allahşükür Paşazadənin Rusiyanın müsəlman qurumlarına verdiyi böyük mənəvi dəstəyi vurğulayıb və buna görə Qafqaz xalqlarının QMİ sədrinə dərin minnətdarlıq hissi bəslədiyini deyib.

Xəbər verdiyimiz kimi, sentyabrın 12-14-də İtaliyanın Bolonya şəhərində G20 Konfessiyalararası Forumu keçirilib. Forumun “Avrasiyada dini amillər: çağırışlar və imkanlar” adlı sessiyasında Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMİ) sədri şeyxülislam Allahşükür Paşazadə də çıxış edib.

Forumda dəvət olunduğuna görə Azərbaycanın dini konfessiyalarını təmsil edən nümayəndə heyəti adından tədbirin təşkilatçılarna minnətdarlığını bildiren QMİ sədri Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin salamlarını Dinlərarası Forumun iştirakçılarna çatdırıb.

Şeyxülislam dünyanı təhdid edən təhlükələrin qarşısının alınması üçün siyasi, ictimai və dini liderlərin birgə səylərinin, qlobal dialoqun gücləndirilməsinin vacibliyini qeyd edərək bildirib ki, müasir dövrdə insanlar arasında təcavüzə, zorakılığa və ayrı-seçkiliyə təhrik edən nifrət çağırışları siyasi-ictimai təhlükəyə çevrilib.

Türk şəhidliyində anım mərasimləri

Bakının Qafqaz İslam Ordusu tərəfindən işğaldan azad edilməsinin (15 sentyabr 1918-ci il) 103-cü ildönümü münasibətilə Türk şəhidliyində anım mərasimi keçirilib.

Mərasimə Türkiyənin Azərbaycandakı səfiri Cahit Bağcı, səfirliyin əməkdaşları qatılıb. Abidənin qarşısına əkilər qoyulub. Səfir qeyd edib ki, bundan 103 il öncə türk ordusunun bolşeviklərin işğalı altında olan Azərbaycanlı qardaşlarının yardımına gəlməsi tam bir qəhrəmanlıq dastanıdır: “Əziz şəhidlərimiz! Siz Azərbaycan xalqının müstəqilliyi uğrunda savaşıaraq canınızdan keçdiniz. “Tək millət, iki dövlət” anlayışı ilə Azərbaycan və Türkiyənin sevinci və kədəri də birdir. Azərbaycanın digər bölgələrində olduğu kimi, Bakıda da hüzzurla yatın. Siz məqamın ən ucasına çatmışsınız. Ruhunuz şad olsun!”.

Daha sonra Şəhidlər xiyabanı ziyarət olunub. Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçən şəhidlərin məzarı üstünə güllər qoyulub, xatirələrinə ehtiram ifadə edilib. Səfir C. Bağcı “Əbədi məşəl” kompleksi önünə əkilər qoyub.

Azərbaycanın siyasi partiyalarının nümayəndələri də Bakının işğaldan azad olunmasının 103-cü ildönümü münasibətilə Türk şəhidliyini ziyarət ediblər.

YAP sədrinin müavini Tahir Budaqov deyib ki, Türk şəhidliyi abidəsi Azərbaycan-Türkiyə dostluğu və qardaşlığının bir rəmzidir: “Bura xalqımızın ehtiramla yad etdiyi məkana çevrilib. Bizim dostluq və qardaşlıq münasibətimiz 102 ildən sonra da təkrar olundu. 2020-ci ilin Vətən müharibəsində Türkiyə mədəni və siyasi dəstək göstərdi, Azərbaycanla bir olduğunu bütün dünyaya nümayiş etdirdi. Bu gün Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri mütəttəflik zirvəsindədir”.

Vətəndaş Həmrəyliyi Partiyasının sədri Sabir Rüstəmxanlı şəhid qardaşlarımızın ruhunu yad etməyə gəldiklərini deyib: “De-yirik ki, siz unudulmamısınız, siz yaşayırsınız. Sizin arzu və ideallarınızın davamı olaraq bu gün yenə Azərbaycan və Türk orduları bir yerdədir. Bir yerdə təlim keçirlər. Dünyaya bizim birliyimizi göstərirlər”.

Qeyd edək ki, 1918-ci ildə Türkiyədən Cümhuriyyətimizə köməyə gələn Qafqaz İslam Ordusu Azərbaycanda 1130 şəhid verib.

Sentyabrın 15-də Qafqaz İslam Ordusu tərəfindən Bakının erməni-bolşevik işğalından azad edilməsindən 103 il ötdü. Bu münasibətlə bölgələrdə müxtəlif tədbirlər keçirilib.

“Orta əsr Ağsu şəhəri” Dövlət Tarix-Mədəniyyət Qoruğunun təşkilatçılığı ilə Ağsu rayonunun Padar kəndindəki Bilal Əfəndi məscidində “Qafqaz İslam Ordusu və Ağsu” mövzusunda elmi seminar keçirilib. Seminarda rayon İcra Hakimiyyətinin əməkdaşı Kənan Tağızadə, Mədəniyyət Nazirliyinin yanında Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpası üzrə Dövlət Xidməti Qəbələ Regional İdarəsinin rəisi Tərxan Tahirli, qoruğun direktoru, ta-

Şəhər İcra Hakimiyyətinin nümayəndələri, Vətən müharibəsi qazıları, rəsmi şəxslər və şəhər sakinləri ələmətlə Azərbaycan və Türkiyənin bayraqları yürüşü izləyiblər.

İki ölkə qardaşlığının şanlı əsəri

rix üzrə fəlsəfə doktoru Fariz Xəlilli, Qafqaz İslam Ordusunun əsgəri olmuş Məhəmməd Əfəndinin oğlu Məhəmmədli Həsənov və Bilal Əfəndinin nəvəsi Xanım Nurəhmədova çıxış ediblər.

Gəncə şəhərinin Heydər Əliyev prospektində “Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığı əbədi və sarsılmazdır” devizi altında hərbi orkestrin müşayiəti ilə hərbi qulluqçuların yürüşü olub.

Şəhər İcra Hakimiyyətinin nümayəndələri, Vətən müharibəsi qazıları, rəsmi şəxslər və şəhər sakinləri ələmətlə Azərbaycan və Türkiyənin bayraqları yürüşü izləyiblər.

Türkiyənin Gəncədəki Baş Konsulluğunda Bakının işğaldan azad olunmasının 103-cü ildönümü ilə bağlı mərasim keçirilib. Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyəti rəhbərliyi və ictimaiyyət nümayəndələrinin iştirak etdikləri tədbirdə Azərbaycan və Türkiyənin Dövlət himnləri səsləndirilib. Türkiyənin Gəncədəki baş konsulu Zeki Öztürk qeyd edib ki, Bakının işğaldan azad edilməsi Azərbaycan tarixinin ən şərəfli səhifələrindən biridir. Bu tarixin yazılmasında Nuru paşanın rəhbərlik etdiyi Qafqaz İslam Ordusunun xüsusi rolu var. Bu ordunun tərkibində vuruşan mindən çox türkியəli əsgər və zabıt şəhidlik zirvəsinə ucalıb.

Bakının erməni-bolşevik işğalından azad edilməsinin 103-cü ildönümü münasibətilə Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhərində də hərbi yürüş keçirilib.

Ağstafa Regional Mədəniyyət İdarəsi Ağstafa Dövlət Rəsm Qalereyasında ələmətdar ildönümü münasibətilə dərnək üzvlərinin əl işlərindən ibarət rəsm sərgisi nümayiş olunub.

Regional idarənin tabeliyində fəaliyyət göstərən Ağstafa rayon Mədəniyyət Mərkəzi, rayon MKS-nin Mərkəzi Kitabxanası və filialları, Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyi, Uşaq musiqi məktəbi, Qazax rayon MKS, 1 nömrəli Uşaq musiqi məktəbi, Dövlət Rəsm Qalereyası, M.P.Vaqif və M.V.Vidəddinin Xatirə Muzeyi, Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyi, Tovuz Dövlət Rəsm Qalereyası, Qovlar şəhər Uşaq musiqi məktəbi, Azərbaycan Aşıq Sənəti Dövlət Muzeyi və Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyi də ələmətdar günə bağlı müxtəlif tədbirlər təşkil ediblər.

NURƏDDİN

Xarkov vilayəti ölkəmizlə

mədəni əməkdaşlığı genişləndirmək istəyir

Mədəniyyət nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev Xarkov şəhərinə səfəri zamanı sentyabrın 15-də Xarkov Vilayəti Şurasının sədri Tatyana Yeqorova-Lutsenko və Xarkov Dövlət Vilayət Administrasiyasının sədri Aleksandr Skakun ilə görüşüb.

Görüşdə həmçinin Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan-Ukrayna parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri Rüfət Quliyev, ölkəmizin Ukraynadakı səfirliyinin ikinci katibi Samir Allahverdiyev, Xarkovdakı fəxri konsul Əfqan Salmanov, Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyinin şöbə müdiri Rüfət Həsənov, “Turboatom” ASC-nin baş direktoru Viktor Subbotin iştirak ediblər.

Qonaqları salamlayan Tatyana Yeqorova-Lutsenko Xarkov vilayətinin Azərbaycanla çoxillik dostluq münasibətləri olduğunu vurğulayıb, iki minə yaxın azərbaycanlı tələbənin burada təhsil aldığını və müxtəlif sahələrdə əməkdaşlıq təcrübəsinin olduğunu diqqətə çatdırıb.

“Bütün plan və fikirlərimizin gerçəkləşməsi üçün səmərəli əməkdaşlıq vacibdir. Biz mədəniyyət və sənaye də daxil olmaqla müxtəlif sahələrdə bölgə üçün faydalı investisiya layihələrinin həyata keçirilməsi üçün əməkdaşlıq etməkdə maraqlıyıq. Xarici həmkarlarımızı əmin etmək istəyirəm ki, Xarkov vilayəti etibarlı tərəfdaşdır. Əminəm ki, mövcud əməkdaşlıq sahələrində işlərimizi genişləndirə biləcəyik”, - deyə o qeyd edib.

Xarkov vilayətinin diplomatik platforma yaratmaq üçün hazırlıqlara başladığını bildiren Tatyana Yeqorova-Lutsenko deyib ki, platforma iş dünyasının nümayəndələri, diplomatik dairələr və hökumət arasında qarşılıqlı əlaqə və səmərəli əməkdaşlıq üçün şərait yaratmaq məqsədi daşıyır. Şura sədri qonaqları Xarkovda keçirilən film festivalına qatılmağa dəvət edib.

Səmimi görüş üçün təşəkkürünü bildiren Elnur Əliyev qeyd edib ki, Azərbaycan və Ukrayna ortaq dəyərlərə malikdir: “Biz ədalət anlayışına, insan münasibətlərinə eyni dərəcədə inanırıq. Elə buna görə də bu ölkədə yarım milyon azərbaycanlı yaşayır. Bu görüşə görə çox minnətdaram. Bizim üçün Ukrayna, o cümlədən Xarkov vilayəti vacib tərəfdaşdır”.

TİKA-nın Bakı nümayəndəliyinin yeni rəhbəri ilə görüş keçirilib

Mədəniyyət Nazirliyi yanında Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpası üzrə Dövlət Xidmətinin rəisi Azad Cəfərlı Türk Əməkdaşlıq və Koordinasiya Agentliyi (TİKA) Bakı nümayəndəliyinin yeni koordinasiya rəhbəri Fatih Yılmaz ilə görüşüb.

Qonağı salamlayan Azad Cəfərlı Azərbaycanla Türkiyə arasında bütün sahələrdə olduğu kimi, mədəniyyət sahəsində də əlaqələrin daim inkişaf etdiyini vurğulayıb. İki qardaş ölkə arasında mədəni irsin qorunması, tarixi abidələrin bərpası istiqamətində də münasibətlərin inkişaf edərək genişlənməsindən məmnunluq ifadə edilib.

Fatih Yılmaz səmimi qəbula görə təşəkkür edərək mədəni irsin və tarixi abidələrin bərpası ilə bağlı TİKA-nın bundan sonra da ölkəmizlə birgə layihələrinin, eyni zamanda beynəlxalq əməkdaşlıq sahəsində işlərin davam etdiriləcəyinə əminliyini vurğulayıb.

Görüş zamanı TİKA tərəfindən Azərbaycanda mədəni irsin bərpası sahəsində müxtəlif təlim və layihələrin həyata keçirilməsinin əhəmiyyəti vurğulanıb. İki ölkə arasında mədəni irs sahəsində əlaqələrin gələcək inkişafı, təcrübə mübadiləsi, mədəni irsin mühafizəsi, tarixi abidələrin bərpa və konservasiyası sahəsində əməkdaşlıq məsələləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

əvvəli səh. 1-də

“Qarabağ Azərbaycandır!”

Parka daxil olarkən ilk olaraq bizi meydana ucaldılmış üçrəngli, şanlı Zəfər bayrağımız qarşılayır. Arxada isə Vətən müharibəsi zamanı Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin işğaldan azad olunan ərazilərdə ermənilərdən qənimət götürdüyü avtomobillərin nömrə nişanlarından hazırlanan və üzərində “Qarabağ Azərbaycandır!” şüarı əks olunan kompozisiya sərgilənir. Kompozisiyanın sağında Vətən müharibəsi zamanı baş verən hadisələrin xronoloji ardıcılıqla qeyd olunduğu iri bir lövhə yerləşir. Burada sentyabrın 27-dən noyabrın 10-dək Azərbaycan Ordusunun əldə etdiyi və həyəcanla xəbərləri gözlədiyimiz zəfər xəbərləri ilə yanaşı, mənfur düşmənin Gəncədə, Bərdədə, Tərtərdə dinc sakinlərə qarşı qəddarcasına törətdiyi hərbi cinayətlər haqqında məlumatlar da əks olunub. Bu məlumatlar müharibənin gedişi barədə parkın ziyarətçiləri üçün qaranlıq qalan məqamları aydınlaşdırır.

Meydançada diqqəti cəlb edən üç pavilyon yer alıb ki, onların ikisində işğalçı ordunun istifadə etdiyi, çoxu işlək vəziyyətdə olan silahlar və hərbi sursatlar nümayiş etdirilir. Digər pavilyonda isə Şuşaya atılmış “İsgəndər-M” raketinin qalıqları yer alıb.

Parkda “Dəmir yumruq” əməliyyatı adı ilə Azərbaycanın yeni tarixinə yazılan Vətən müharibəsinin gedişində düşmənin qənimət götürülmüş hərbi texnikaların bir qismi, ümumilikdə 300-dən çox eksponat nümayiş olunur. Bunlara düşmənin 150-dək ağır texnikası, o cümlədən “T-72” tankları, BMP-1 piyadaların döyüş maşınları, 2S1 “Qvoz-dika” özüyəriyən artilleriya qurğusu, “Osa” zenit-raket kompleksi və digər ağır zirehli texnika, atıcı silahlar, hərbi nəqliyyat vasitələri və s. qənimətlər aiddir.

Tar-mar edilmiş düşmənin hərbi texnikası, 10 səddən ibarət müdafiə sistemi, sığınacaqlar, hərbi kazarmalar, məğlubiyyətə uğradılan düşmənin ordusunun hərbiçilərinin mulyajları, müzəffər Azərbaycan Ordusunun qalib əsgər və zabıtlərinin mulyajları, Vətən müharibəsinin gedişatı barədə məlumatlar haqlı və güclü olduğumuz qəhrəmanlıq salnaməmizi bir daha göz önündə canlandırmağa imkan yaradır.

Parkda ermənilərin Qarabağda qurduğu sığınacaqların, hərbi kazarmaların eynisi olduğu kimi canlı eksponatların arasında da yerləşir. Məsələn, bu tunel bizi düşmənin döyüşlər zamanı yerin altında gizləndiyi bunkerə aparır. Bunkerə olan silahlar, əsgər yataqxanası, ərzaq anbarındakı məmulatlar, otaqlarda olan əşyalar, döşəmədəki daşlar cəbhə xəttində necə ələ keçirilib, olduğu kimi də Hərbi qənimətlər parkında nümayiş olunur. Hətta parkdakı oturmaqalar belə ermənilərdən götürülən silah yeyiklərindən, işıq dirəkləri boş mərməri giliçlərindən düzəldilib.

Qalib ruhun hakim olduğu məkan

“Buraya gələndə qanlı-qadalı döyüşlər bir daha gözümün önündə canlanır”

Tullantı qabları isə tank mərmisinin fulyarından hazırlanıb. Burada düşmənin hərbiçilərinin döyüş meydanında qoyub qaçdığı boş dəbilqələr üçün də xüsusi guşə ayrılıb. İnsanların xüsusi marağına səbəb olan bu guşədə 500-ə yaxın dəbilqə sərgilənir. Bir sözlə, parkdakı hər bir eksponat Ordumuzun qüdrəti, xain düşmənin qorxaqlığı, acizliyi haqqında dolğun təsvir yaradır.

“Bu qənimətlər qalib ölkə olmağımızın sübutudur”

Parkı dolaşa-dolaşa ziyarətçilərdən bəzilərinin fikirlərini də öyrəndik. Qismətdən ilk müsahibimiz Zəki Feyziyev 44 günlük Vətən müharibəsinin iştirakçısıdır. O, hər dəfə bu parka gəlişində qanlı-qadalı döyüşləri xatırlayır: “O səhnələr sanki gözümün önündə canlanır. Bu qənimətlər bizim qalib ölkə olmağımızın sübutudur. Buna görə tez-tez buraya baş çəkib bu qürur hissimi təzələyirəm”.

Otuzillik işğal dövründə düşmənin haqqında hər dəfə fəxr ilə bəhs etdiyi mühəndis-manae sisteminin bərbər əksi maraqlı doğurur. Televiziya kanallarında işğaldan azad olunmuş rayonlarımızda düşmənin vaxtilə yaratdığı mühəndis-istehkam qurğularını dəfələrlə görmüşdük, indi bu sədlərin eynisi Bakının mərkəzində quraşdırılıb. O maneələri canlı görə bilməyənlər düşmənin necə müdafiə mövqeyi yaratdığını, Azərbaycan əsgərinin hansı sədləri yardığını, hansı çətinliklərə sinə gərərək Zəfər qələbələrini təsəvvürləndirən qurğularını canlı sübutdur.

Bütün bunları görüb qürurlanmamaq mümkün deyil. Paytaxt sakini Üzeyir Balayev də həmin hissələri yaşayır: “Məncə, Hərbi qənimətlər parkı Ordumuzun şanlı Zəferinin canlı sübutudur. Buraya hər gələndə qəlbim qürur hissi ilə dolur. Bizə bu sevinci yaşadan oğullarımıza təşəkkür

rümüzü bildiririk. Bu Zəfəri bizə gətirən qəhrəmanlarla fəxr edirik”.

Bir qədər irəlidə düşmənin sənədlərinin maketi hazırlanıb. Beton dirəklər, maşın şinləri ilə möhkəmləndirilmiş torpaqda qazılan istehkamları gəzəndə, torpağa maketi basdırılmış miniaları görəndə özünü gerçəkdən düşmənin səngərində hiss edərsən...

Ailəsi ilə düşmənin vurulan texnikalarını seyr edən Cəlal Eyyubova yaxınlaşıq. O, uşaqların vətənpərvər ruhda böyüməsi üçün bu parkın önəmini vurğulayır: “44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsində xalqımız hər zaman yumruq şəklində birlik olduğunu təsdiqlədi. Bu qənimətlər “Dəmir yumruq”un qüdrətinin göstəricisidir. Var olsun “Dəmir yumruq”, var olsun Azərbaycan Ordusu...”.

Parkı ziyarət edənlər arasında müəllim və tələbələr də az deyil. Arzu Hacıyeva Abşeron rayonu Xırdalan şəhər 1 sayılı tam orta məktəbində riyaziyyat müəllimi

işləyir. Parka bir qrup şagirdini də gətirib. Deyir, şagirdlərimlə 44 günlük Vətən müharibəsi vaxtı hər gün həyəcanla Prezidentimizin çıxışını gözləyirdik: “Hər dəfə hansı rayonumuzun azad olunduğu açıqlanarkən böyük qürur hissi yaşayırdıq. Bu parkda şanlı Zəferimizin nişanələrini gördükcə keçirdiyim qürur hissi daha da artır. Tezliklə digər şagirdlərimi də bu parka gətirəcəyəm ki, onlar da

qanları ilə tarix yazan qəhrəmanların sücaətlərini görsünlər”.

Parkda təkə işğalçı erməni ordusundan qənimət kimi götürülən texnika nümayiş olunur. Burada eyni zamanda Vətən müharibəsində düşmənin vəhşiliyinin, xalqımıza qarşı müharibə cinayətlərinin sübutları da sərgilənir. Düşmənin müharibə vaxtı cəbhə xəttindən aralıda yerləşən yaşayış məntəqələrimizə atdığı “Smerç” və “Toçka-U” tipli ballistik raketlərin qalıqları bizim bəşəri dəyərlərdən uzaq bir düşmənlə üz-üzə olduğumuzu göstərir.

Azad edilmiş ərazilərdə işlərin gedişi müzakirə olunub

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə məsələlərin mərkəzləşdirilməsi qaydada həll edilməsi üçün yaradılmış Əlaqələndirmə Qərarqahının nəzdində fəaliyyət göstərən İdarələrarası Mərkəzin Şəhərsalma məsələləri üzrə işçi qrupunun növbəti onlayn iclası keçirilib.

Toplantıda işğaldan azad edilmiş ərazilərin planlaşdırma sənədlərinin hazırlanması, regiondakı yaşayış məntəqələrinin yenidən qurulması, zəruri infrastrukturun

yaradılması və yerli əhalinin doğma torpaqlarına qayıdışı istiqamətində aparılan işlərin icra vəziyyəti haqqında məlumat verilib.

Ağdam şəhərinin Baş planına əsasən həyata keçirilən layihələr, digər şəhərlərin baş planlarının hazırlanması istiqamətində müzakirələr aparılıb. İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Əmlak Məsələləri Dövlət Xidmətinin Qarabağ Rəqəmsal Geoinformasiya sistemində inteqrasiya olunmalı qurumlar üzrə hesabat təqdim edilib.

Xaçmaz Regional Mədəniyyət İdarəsi Quba rayon MKS-nin Mərkəzi Kitabxanası Oxuculara xidmət şöbəsinin təşkilatçılığı ilə “Azərkitab” Kitab Təbliğatı Mərkəzinin Quba filialında tanınmış şair, Yazıçılar Birliyinin üzvü Ramiz Qusarçaylının oxucularla görüşü keçirilib. MKS-nin Aşağı Xuc kənd kitabxanasında balaca oxucularla “Kitab böyük bir ələmdir” mövzusunda söhbət aparılıb. MKS-nin I Nüdədi kənd kitabxanası isə açıq havada uşaqlar üçün “nağıl saati” keçirib.

Özbəkistanın Azərbaycandakı səfiri Bahrom Aşrafxanov “Qala” Dövlət Tarix-Etnoqrafiya Qoruğunu ziyarət edib. Bu barədə “İçərişəhər” Dövlət Tarixi Memarlıq Qoruğu İdarəsindən bildirilib.

Ziyarət zamanı qonağa qorugun tarixi və etnoqrafiyası haqqında geniş məlumat verilib. Bildirilib ki, qoruq Azərbaycan

Özbəkistan səfiri “Qala” Dövlət Tarix-Etnoqrafiya Qoruğunda

Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə 1988-ci ildə Qala qəsəbəsinin tarixi hissəsində yaradılıb. Ərazisi 81,5 hektar olan qoruqda 300-ə yaxın memarlıq və arxeoloji abidə qorunur. Bu abidələrin qorunması və qoruğun daha da zənginləşdirilməsi üçün 2008-ci ildə Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə burada açıq səma altında Qala Arxeoloji-Etnoqrafik Muzey Kompleksi yaradılıb.

Bölgələrdən xəbərlər

Masallı Regional Mədəniyyət İdarəsi Masallı rayon Mərkəzi Kitabxanasında “Məişət zorakılığının qarşısının alınması və onunla mübarizə” mövzusunda tədbir keçirilib.

Şəmkir Regional Mədəniyyət İdarəsi Göygöl rayonu üzrə nümayəndəliyin təşəbbüsü ilə Göygöl rayon MKS-nin Xidmət şöbəsinə 15 sentyabr – Bilik Gününe həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Ağdaş Regional Mədəniyyət İdarəsi Zərdab rayon MKS-nin 6 sayılı Qoruqbağı kənd kitabxana filialında Beynəlxalq Sülh Günü (21 sentyabr) münasibətilə “Göyərçinim – sülh quşum” adlı tədbir təşkil olunub.

Ağstafa Regional Mədəniyyət İdarəsinin əhatə etdiyi Xalq şairi Hüseyn Arifin (1924-1992) Ağstafadakı ev-muzeyində tanınmış qələm sahibinin vəfatının 29-cu ildönümü ilə bağlı anım tədbiri keçirilib. Qazax Dövlət Rəsm Qalereyasında “Gəlin, sülhə səs verək” başlığı altında dərnək üzvlərinin əl işlərindən ibarət sərgi təşkil edilib.

Mədəniyyət müəssisələrinin tədbirləri

Şəki Regional Mədəniyyət İdarəsi Şəki şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində “Sənətkarlıq incisi – təkəlduz ırsımız” adlı layihə həyata keçirilib. İsveçrə İnkışaf və Əməkdaşlıq Agentliyi (SDC) Bakı ofisinin maliyyə və Azərbaycanda Qadın Sahibkarlığının İnkişafı Assosiasiyasının (AQSI) təşkilatı dəstəyi ilə gerçəkləşən layihə çərçivəsində 50 gənc qız arasından təkəlduz sənətinə həvəslə olan 20 nəfər seçilib, onlar üçün ustad dərsləri təşkil olunub.

Şəki şəhər 4 nömrəli Uşaq musiqi məktəbində pedaqoji şuranın iclası keçirilib. Şəki Regional Mədəniyyət İdarəsinin rəisi Mirvari Zeynalova iclasda çıxış edərək müvafiq tövsiyələr verib. Regional idarənin tabeliyindəki Balakən rayon İttifak kənd Folklor evində “Aşıq Ələsgər – sazın, sözün zirvəsində” başlığı altında dəyirmi masa təşkil edilib.

Biləsuvar Regional Mədəniyyət İdarəsi Biləsuvar şəhər Uşaq incəsənət məktəbində idarə rəhbərliyinin iştirakı ilə 2021-2022-ci tədris ilinə həsr olunmuş iclas keçirilib. Salyan rayon Mədəniyyət Mərkəzində təşkil olunan seminarda isə şəhər və kənd mədəniyyət müəssisələrinin fəaliyyətinə dair hesabatlar dinlənilib.

Kürdəmir Regional Mədəniyyət İdarəsinin rəisi Faiq Xudanlı Füzuli rayonunun bir sıra mədəniyyət müəssisələrinə baxış keçirib. İdarə rəisi Böyük Bəhməni, Qarabağ və Horadiz kəndlərinin musiqi məktəblərində, Böyük Bəhməni kənd Mədəniyyət evində, 1 və 2 nömrəli

kənd kitabxana filiallarında olub, müvafiq tapşırıqlar verib.

Qax Dövlət Kukla Teatrının yaradıcı heyəti “Nizami Gəncəvi lili” ilə əlaqədar Gəncə Dövlət Kukla Teatrının qonağı olub. Qaxlı aktyorlar “Xeyir və Şər” tamaşasını təqdim ediblər. Sonra Gəncə teatrının hazırladığı “Düyməcik” tamaşasına baxış olub. Qax teatrının yaradıcı heyəti Vətən müharibəsi zamanı Gəncədə Ermənistanın raket hücumları nəticəsində dağılımış yaşayış binalarının olduğu əraziyə də baş çəkərək həlak olan dinc sakinlərin xatirəsini ehtiramla yad ediblər.

Sumqayıt Regional Mədəniyyət İdarəsinin Zəngilan rayon nümayəndəliyi və Mincivan qəsəbə Uşaq musiqi məktəbinin kollektivi Aprel döyüşləri şəhidi Müşfiq Orucovun ailəsinə baş çəkib.

Bərdə Regional Mədəniyyət İdarəsinin Tərtər rayon nümayəndəliyi “Torpağı Vətən edənələr” layihəsinə başlayıb.

Torpağı Vətən edənələr

Ağdaş Regional Mədəniyyət İdarəsi Ağdaş Dövlət Rəsm Qalereyasının əməkdaşları II Qarabağ müharibəsi şəhidi Emil İsmiyevin məzarını və adına inşa edilmiş bulaq kompleksini ziyarət ediblər.

niyyət evində Vətən müharibəsi şəhidi Elvar Qasimovun xatirəsinə inşa edilən abidə-bulaq kompleksinin açılışı olub. Mərasimdə Ağdam Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Vəqif Həsənov, regional idarənin əməkdaşları, şəhid ailələri, ictimaiyyət nümayəndələri və məktəblilər iştirak ediblər.

Hazırladı: N.MƏMMƏDLİ

Təxminən ilyarımdır ki, hamımız danışıq. Pandemiya dövründə teatr olsunmu-olmasınımı? Bizimlə bənzər (epidemioloji) şəraitdə olan bir çox ölkələrdə teatrlar açılıbsa, tamaşalar göstərilirsə, biz nəyi (və niyə) gözəliyirik?...

Elə bu demdə biz də "teatrları açın" deyən teatr adamlarına, daha doğrusu, teatrların yaradıcılıq baxımından əsas simalarına – rejissorlarına səsləndik: nə təklifiniz var?

Onlar da "performans"larını göstərər, plan-proqramın anon-sunu özünəməxsus "rejissor açar"ları ilə verdirər.

Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçıları Teatrının baş rejissoru, Əməkdar incəsənət xadimi **Bəhram Osmanov:**

"XXI əsrin 20-ci illində dünya özü də dərk etmədən yeni bir fəlakətlə üzləşdi. Əvvəl çaşqınlıq keçirdi, sonra təcridlə dirçələrək elmin köməyi ilə bu fəlakətə qarşı mübarizəyə başladı. İlk baxışdan gözəgörünməz düşməne qalib gəlsə də, hələ də mübarizə davam etməkdədir. Lakin hamı anladı ki, insanlığın adət etdiyi həyat tərzini ona qaytarmaq lazımdır. Əks təqdirdə, kütləvi psixoz başlayar ki, bu da daha dəhşətli fəlakətlərə gətirib çıxarar. Dünyanın bir parçası olan ölkəmizdə də pandemiya ilə mübarizədə təsirli tədbirlər görülür. İqtisadiyyat tədricən dirçəlir. Aylardır mövcud olan qadağalar bir çox sahələrdən götürülüb. Amma mədəniyyət ocaqları elə bil ki, unudulanlar sırasındadır.

Kütləvi sənət olan teatr sənəti isə lap əziyyət çəkir. Ona hava, su kimi lazım olan səhnə hələ də boşdur... Və hərdən sual olunur ki, ümumiyyətlə, teatr lazımdır mı? Bəli, lazımdır! Teatrın ayaşması vacibdir! İnsanlığın 2500 il bundan əvvəl yaratdığı bu möcüzəni heç bir fəlakət də, hələvə bilməz! Sadəcə, teatrları qorumaq lazımdır. XX əsrdə baş verən bütün müharibələr də belə sənət adamları, üç nəfər üçün də olsa, tamaşa oynayıblar. Ona görə də həmin bu tarixi unudurmaq istəyənlər gərəkdir düşünlər. Anlaşılar ki, hər şey bitəcək, yeni nəslin yetişməsi üçün daha təmiz, daha saf cəmiyyətin qurulmasını tələp edən teatr sənətini yaşatmağın yolu dünyada qoyulan qadağalara rəğmən fəaliyyətinin bərpasına icazə verməkdir. Yalnız bundan sonra sizin soruşduğunuz təklifləri sıralamaq olar. Səhnəsiz heç bir aksiya mənə ifadə etmir".

Yuğ Dövlət Teatrının baş rejissoru, Əməkdar incəsənət xadimi **Mehriban Ələkbərzadə:**

"Biz hələ qapanmadan çıxma bil-məmişik. Pandemiya şərtləri, qadağalar hələ də qüvvədədirsə, bu şəraitdə nə etmək olar? Onlayn fəaliyyətdən isə söhbət açmaya-cam. Çünki onlayn teatr fəaliyyəti deyil, heç bir səmərəli iş və perspektivdən söhbət gedə bilməz.

Nələrsə etmək düşüncəsindəyik. Əlbəttə, biz aparıcı, akademik teatr deyilik. Fəaliyyətin öncəliyi aparıcı, akademik teatrlarda olmalıdır. Amma bu o demək deyil ki, biz sakitcə oturub onları gözlemliyəyik. Dünya indi çox nəhəng dəyişikliklər astanasındadır. Robotlar, texniki tərəqqi insan beyni üzərindən əməliyyatlar apardığı bir vaxtda fərqli formatlar barədə düşünməliyik. Əslində, sənət illüziyadır və bu olmazsa, içində yaşadığımız reallıqlardan bezər, müvazinətimizi itiririk.

Pandemiyanın doğurduğu məcburi fasilədən sonra bu il ənənəvi formatda – canlı konsert proqramları və tədbirlərlə gələcək Üzeyir Hacıbəyli XIII Beynəlxalq Musiqi Festivalı çərçivəsində Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrında iki opera tamaşası təqdim olunacaq.

Sentyabrın 21-də teatrdə Üzeyir Hacıbəylinin "Leyli və Məcnun" operası nümayiş olunacaq. Tamaşada Respublika muğam

İllüziya bizə yaşamağa kömək edir. Onun özündə insan azadlığı deyilən bir şey var və biz bunu günün formatında realizə edə bilərik. Arxaik formaları tək-rar etməkə uğursuzluğa növbəti dəfə düşər olacağıq. Artıq tamaşaçı klassik, primitiv teatr növünü istəmir, gəlmir, gəlməyəcək. Tamaşaçı ilə "immersiv" teatr formasında, bu dildə danışılmalıdır. Bunun üçün mən kiçik cəhdlər də etdim. Bu cəhdlərin daha mükəmməl bir formata çevrilməsi lazımdır. Bu teatrları yaratmaq və onu yeni danışıq dili kimi önə çəkmək lazımdır. Razılaşmayanlar ola bilər. Hərçənd mənim didiklərimin ənənəyə, klassisizmə tərs mütənəsibliyi yoxdur. Məhz klassikani yaşatmaq üçün bu yeni formaları – danışıq dilini tapmalıyıq, tamaşaçıni cəlb etmək üçün yeni yanaşma tərzini sınaqdan keçirməliyik. Mən immersiv formaları seçdim və bununla bağlı nazirliyə bir tamaşa müraciəti də etdim. Bu tamaşa artıq teatr divarları arasında deyil, əksinə, canlı ünsiyyətə, məkansızlığa çağırır. Buna meydan tamaşası demək istəmirəm, çünki bu da bir ayrı formadır. İstənilən halda səyyar tamaşa düşüncəsindəyəm. Hələ ki, nazirlikdən cavab almamışam.

"Nizami Gəncəvi ili" ilə bağlı da məkansız bir ideya var idi və təəssüf ki, o da realizə oluna bilmir. Buna nəinki içində olduğum teatr, heç məhkum olduğumuz şərait də imkan vermir. İstəklər və reallıqlar arasındakı böyük uçurum içindəyəm. Rejissor olaraq özümü ifadə etmək aletlərim, imkanlarım məhduddur. Bu məhdudiyyətlərdə yeni səhifə açma bilməyəcəyik. İnsan harada düşüncə, harada öyrənir? Teatrdə. Bunları əldə etmək üçün mütləq bizə şərait lazımdır. Yox, əgər bu vəziyyət hər kəsi məmnun edirsə, onda sözüm yoxdur...".

Sumqayıt Dövlət Dram Teatrının baş rejissoru, Xalq artisti **Firudin Məhərrəmov:**

"Təəssüf ki, sırf teatrla bağlı absurd bir vəziyyət yaranıb və heç kim yığılıb qalan suallara cavab vermir. Hərçənd pandemiya şəraitində qonşu dövlətlərin bir çoxunda teatrlar işləyir. Yeni, digər sahələrdə də olduğu kimi, teatrdə də müvafiq qaydalarla işləmək, tamaşaçı ilə ünsiyyət qurmaq olar. İnsan ki, məhz bu etinasızlıq biz yaradıcı adamları daha çox sarsıdır.

"Təklifiniz varmı" sualınıza cavab olaraq deyim ki, Mədəniyyət Nazirliyi də teatrların mövcud vəziyyətlə bağlı fikirlərini öyrənir, biz də müvafiq fikirlərimizi bildirmişik. Pandemiya dövrünün teatrları ilə bağlı danışıqda isə, deməliyəm ki, heç bir "Amerika kəşfi" lazım deyil və kimlə-

müsabiqəsinin laureatı Rəvanə Əmiraslanlı (Leyli) və Əməkdar artist Elnur Zeynalov (Məcnun), həmçinin Əməkdar artistlər Təy-yar Bayramov (Məcnunun atası), Cahangir Qurbanov (Nofel) və başqaları iştirak edə-cəklər. Opera tamaşasını Əməkdar incəsənət xadimi Sevil Hacıyeva idarə edəcəkdir.

Sentyabrın 24-də festival çərçivəsində İtalyan bəstəkarı Cüzeppe Verdinin "Traviata" operasının tamaşası nümayiş oluna-caq. Teatrdən verilən məlumata görə, baş rol – Violetta partiyasını ifa etmək üçün Polşadan tanınmış vokalçı, beynəlxalq müsabiqələr laureatı İvona Sobotka dəvət olunub. Onun tərəf-müqabil kimi Alfred par-

tıyasını Xalq artisti Samir Cəfərov ifa edəcəkdir. Tamaşada həmçinin Xalq artistləri Əli Əsgərov (Markiz), Əkrəm Poladov (Doktor), Əməkdar artistlər Cahangir Qurbanov (Jermən), Səbinə Vahabzadə (Flora), Tural Ağasıyev (Qaston), gənc solistlər Nina Makarova (Anina) və Mahir Tağızadə (Baron) çıxış edəcəklər.

Tamaşaçı Əməkdar artist, dirijorların beynəlxalq müsabiqələrinin laureatı Əyyub Quliyev idarə edəcəkdir. Tamaşaçıların zədalə Operativ Qərargahın müəyyən etdiyi qaydalara uyğun şəkildə daxil olacaq və sosial məsafə gözlənilməklə əyləşəcəklər.

Gəncə Dövlət Dram Teatrının baş rejissoru **İradə Gözelova:**

"Təbii ki, mən də digər həmkarlarım kimi tez-tez bu yeni formalar və üsullar üzərində düşüncəyəm. Amma teatrın öz qanunları var və burada üç təməl ünsür əsasdır – səhnə, aktyor və tamaşaçı. Başqa forma yaratmaq olar, amma bu, artıq teatr olmayacaq.

Bu gün bütün dünya, həmçinin Azərbaycan pandemiya şəraitində çalışmağa cəhd edir. Açıq havada festivallar keçirilir, tamaşalar qurulur. Həyatımıza yeni daxil olan onlayn adı altında da festivallar, laboratoriyalar təşkil edilir, teatrlar öz reper-tuarlarını bu formata uyğunlaşdırmağa çalışır. Amma bunlar sadəcə, müvəqqəti tədbirlərdir və heç biri əsl teatr deyil. Pandemiya şəraitində yeni teatr forması da tapılmayıb, tapılma-yacaq da. Çünki bu, mümkün deyil. Onlayn formalar teatrın əsas təməlini məhv edə bilər. Teatr canlı sənətdir və mütləq canlı ünsiyyət olmalıdır. Artıq ölkəmizdə vətəndaşların xeyli qismi peyvənd olunub, teatr adamları da həmçinin. Bütün qorunma şərtlərinə əməl edib, teatrları yavaş-yavaş normal fəaliyyətinə qaytarmaq olar. Mən məhz buna inanıram və çoxsaylı planlarımı da məhz etiraz əlaməti olaraq buradan saldamıram. Çünki bu, okeanda salla səyahətə oxşayır...

Əgər səyyar tamaşa, müxtəlif məkənlərdə performans istəyirsinizsə, mən çoxdan "hə" deyirəm. Zətən məkən dəyişikliyi çox sevirəm və bunu tez-tez tətbiq edirəm. Amma daha çox ölkədən xaricdə qurduğum tamaşalarda. Barda, ofisdə, zirzəmidə tamaşalar, videoart performanslar da hazırlamışam. İndi durub deyəcəklər ki, "barda da tamaşa göstərirlər?". Məncə, tamaşaçının olduğu hər yerdə tamaşa göstərmək olar, tək tamaşaçı teatrları, sənəti, səhnəni duysun və uyğunsuz məkən anlayışlarından imtina etmiş olsun. Hazırkı vəziyyətdə açıq hava, həmçinin iri qapalı məkənlər – "mallar" və s. tamaşa göstərmək üçün mümkün məkənlərdir".

Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrının rejissoru **Emil Əsgərov:**

"Teatrların açılması məsələsi çox mürəkkəb və ziddiyyətlidir. İnanıram ki, Azərbaycan dövləti və bu işə birbaşa cavabdeh olan qurum da teatrın açılması arzusundadır.

Şəxsən mənim hazırlamaq ərəfəsində olduğum, pandemiya-dan dolayı hazırlaya bilmə-diyim tamaşalar qalıb və tez bir zamanda adı iş rejimimizə, məhdudiyyətlərlə də olsa, fəaliyyətimizin bərpasına razıyam.

Konkret son vaxtlar müzakirə olunan açıq hava nümayişləri, küçə tamaşalarına gəlincə, sırf xəbər mövzusu olsun deyə küçədə tamaşa göstərməyə ehtiyac yoxdur. Bundan əvvəl niyə bu haqda danışılmırdı. Küçə performanslarını düşünmək elə pandemiya dövrünə qalmışdı?

Virusun yeni-yeni yayılmağa başladığı ərəfələrdə mətbuatda oxuyurdum ki, "bir neçə teatr onlayn məşqlərə başladı" və həmin məşqlər əsərin oxu prosesindən o yana gedə bilmədi. Deməli, bu sadəcə, "tamaşa" çıxarmaq idi, vəssalam. Şəxsən mən bunun perspektivini əvvəldən görmürdüm. Ya-xud onlayn nümayişlər. Demirəm, bu lazım deyildi, əlbəttə, bizim başqa çıxış yolumuz yox idi. Ona görə də tamaşaçı ilə yaradıcı kontakt itməsin deyə, məcburən buna gedildi. Həm də yeni təcrübə idi və yeni imkanlar qazanıldı. Amma həttə Rusiya və Avropa teatrları da bu effekti ala bilmədilər. Özü də ən bahalı texnika ilə. İndi küçə performansları arzulamağa belədir; gələcək vəd etməyən ideya. Xüsusən, akademik teatrın simasında. Bunun üçün özəl teatrlar var. Akademik teatr novator axtarırlar hər zaman hazırtdır, amma heç bir ölkədə akademik status daşıyan teatr küçə performansları ilə məşğul deyil. Yox, əgər bu xüsusi mənə kəşb edən yaradıcılıq faktı-dırsa, rejissor öz tamaşasının nümayişini məhz küçə, məkən teatrları estetikasında görürsə, bu, başqa məsələ. Yoxsa teatr fəaliyyət göstərmir deyə yığışaq gedək küçə performansını göstərək, açıq havada tamaşa oynayaq, bu, məntiqə sığmayan bir addımdır.

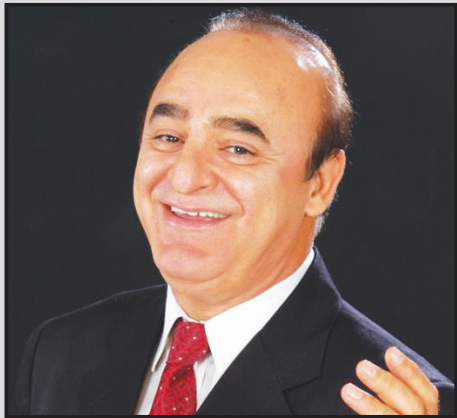
Bu, o anlama gəlməsin ki, biz halımızdan məmnunuq. Qətiyyəni! Teatrların maddi və mənəvi itkiləri xeyli böyükdür. Teatrın bütün yaradıcı heyəti səhnə üçün çox darıxır. Amma unutmayaq ki, bir dəfə küçə performansını ilə mahiyyət dəyişməyəcək. Teatrın daha dərin problemləri var...".

Həmidə NİZAMİQIZI

“Ayrılıq”dan əbədiyyətə

Səsi ilə qəlblərdə yaşayacaq Yaqub Zürafçı bu dünyadan köçdü

Gözəl səs sahibi, oxuduğu nəğmələrlə milli tarixi yaddaşın nisgilli səhifələrini unutmağa qoymayan tanınmış müğənni, Azərbaycanın Əməkdar artisti Yaqub Zürafçı 14 sentyabr 2021-ci ildə, 65 yaşında vəfat edib.

Yaqub Qulu oğlu Zürafçı 1956-cı il aprelin 8-də Təbriz şəhərində anadan olub. Mədrəsədə təhsil aldığı dövrdən xanəndəliyə maraq göstərmiş. Şəhərdə təşkil olunan konsertlərdə məşhur "Cüclərim" mahnısının gözəl ifası ilə tamaşaçıların rəğbətini qazanıb. 15 yaşında Təbriz televiziyasında ilk dəfə çıxış edərək "Evləri var xana-xana", "Qoy gülüm gəlsin, ay nənə", "Dilbər" xalq mahnılarını oxuyub və daha geniş çevrədə tanınmağa başlayıb.

19 yaşında Tehran Universitetinin İqtisad fakültəsində təhsil almağa başlayıb. Ali təhsillə yanaşı, Tehran əsərinin xorunda da çıxış edib. 1980-ci ildə Almaniyaya köçən Yaqub Zürafçı Hamburq şəhərində musiqi təhsilinə başlayıb. Vokal sənəti üzrə diplom alandan sonra ABŞ-in Mayami Universitetində vokal sənəti üzrə magistr təhsili alıb.

Harada yaşamasından asılı olmayaraq, Azərbaycana gəlmək qəlbi bütöv Vətən eşqi ilə döyünən müğənninin ən böyük arzularından idi. Almaniyada ifa etdiyi və bütün dünya azərbaycanlılarının dillər əzbərinə çevrilmiş "Ayrılıq" (sözləri – Fərhad İbrahimi, musiqisi – Əli Səlimi) mahnısı müğənniyə böyük şöhrət qazandırmışdı. Milli azadlıq hərəkatının qaynar vaxtında, 1989-cu ildə Xalq artisti Gülağa Məmmədovun dəvəti, Vətən Cəmiyyətinin köməyi ilə ilk dəfə Azərbaycana gələn sənətkar 20 il sonra müstəqil ölkəmizin vətəndaşlığını alır. Həmin il musiqi mədəniyyətimizin inkişafına verdiyi töhfələrə görə "Azərbaycan Respublikasının Əməkdar artisti" fəxri adına layiq görülür.

Ölkəmizdə və xaricdə defələrlə konsert proqramları ilə çıxış edən sənətkarın sonuncu solo konserti 2019-cu il oktyabrın 12-də Bakıda, Heydər Əliyev Sarayında keçirilmiş və böyük coşqu ilə qarşılanmışdı.

Qəlbləri titrədən nəğmələrlə yaddaşlarda iz qoyan sənətkarın əziz xatirəsi heç zaman unudulmayacaq.

Yaqub Zürafçı sentyabrın 15-də Bakı şəhərindəki aşağı "Qurd qapısı" qəbiristanlığında (ümumşəhər qəbiristanlığı) torpağa tapşırılıb. Sənətkarın məzarı önünə Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva, Mədəniyyət Nazirliyi, Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsi adından əkililər qoyulub. Pandemiya şərtlərinə uyğun, məhdud şəkildə təşkil olunan mərasimdə Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin rəisi Cəmil Məlikov, mədəniyyət və incəsənət xadimləri, mərhumun ailəsi və yaxınları iştirak edib. Allah rəhmət eləsin.

Türkiyədə Azərbaycan musiqisi

Tarixi, sənətsünaslıq və sosioloji baxış bucağından

18 sentyabr – Milli Musiqi Günü ərəfəsində Türkiyənin Üsküdar Universiteti tərəfindən "Tarixi, sənətsünaslıq və sosioloji baxış bucağından Türkiyədə Azərbaycan musiqisi" adlı onlayn elmi-praktik videokonfrans keçirilib.

Konfransı giriş nitqi ilə açan Üsküdar Universiteti Sosiologiya kafedrasının müdiri, professor Əbülfəz Süleymanlı Azərbaycanın zəngin musiqi mədəniyyətinə malik olduğunu deyib. Bildirib ki, musiqi, xüsusilə sovet dövründə iki qardaş xalq arasında mənəvi bağın qorunub saxlanılmasında müstəsna əhəmiyyət kəşb edib. Konfransın eyni zamanda Bakının erməni-bolşevik işğalından azad edilməsinin 103-cü ildönümünə (15 sentyabr) təsadüf etdiyini qeyd edən Ə. Süleymanlı ərəzi bütövlüyümüz uğrunda canlarını fəda etmiş şəhidlərin xatirəsini yad edib.

Konfransın ilk məruzəçisi – Azərbaycanın İstanbul şəhərindəki konsulu Zaur Allahverdiyev iki qardaş ölkə arasında münasibətlərin tarixindən bəhs edərək mədəni-kulturoloji əlaqələrin əhəmiyyətindən danışdı, Milli Musiqi Günü'nün əhəmiyyəti haqqında konfrans iştirakçılarına məlumat verib.

Daha sonra tarzən Necvican Özəl 1970-ci illərdən başlayaraq özünün də bilavasitə iştirakçısı olduğu Azərbaycan musiqisinin Türkiyədəki inkişaf mərhələləri haqqında danışdı, mövzu ilə bağlı maraqlı xatirələrini bölüşdü.

Tədbirdə İstanbul Dövlət Konservatoriyasının Fortepiano bölməsinin dosenti, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Tutu Aydın-oğlunun gənc bəstəkar Pıkkə Axundovanın "Su qədəsi" əsərinin Türkiyədə səhnəyə qoyulması və bu əsərin sənətsünaslıq baxımından məziyyətləri haqqında məruzəsi dinlənildi.

Gənc tədqiqatçı Ecem Tuğçə Akbulutun maestro Niyazinin Türkiyədəki sənət fəaliyyəti, onun dirijorluğu ilə qardaş ölkədə səsləndirilən əsərlər haqqında məlumat verib. Azərbaycan simfonik musiqisinin Türkiyə musiqi məkanına tanınması və təbliğində maestronun əvəzsiz xidmətləri vurğulanıb.

Onlayn konfransda, həmçinin Türk-Alman Yazarlar Birliyinin həmsədri Orxan Aras, Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin kafedra müdiri Mübariz Süleymanlı və başqa iştirakçıların çıxışları dinlənildi.

Olimpiya çempionu olmaq istəyirdi...

Vətən müharibəsində canlarından keçərək bizə Qələbə sevinci yaşadan igidlərimizdən biri də İqbal İlqar oğlu Astanlıdır.

İqbal Astanlı 10 avqust 1997-ci ildə Biləsuvar rayonunda anadan olub. İlk təhsilini Biləsuvar şəhər Nizami Gəncəvi adına 1 sayılı tam orta məktəbdə alıb. Uşaq yaşlarından idmanın sərbəst güləş növü ilə məşğul olan İqbal respublika üzrə keçirilən yarışlarda dəfələrlə yüksək yerləri qazanıb. Bu nailiyyətlərinə görə Biləsuvar Rayon İcra Hakimiyyətinin fəxri fərmanı ilə təltif olunub.

İqbalın ən böyük arzusu idman sahəsində uğurlarını davam etdirmək və olimpiya çempionu olmaq idi. Amma dizində yaranan zədələnməyə görə müəyyən müddət məşqlərdən ayrılmağa və idmana ara verməyə məcbur olur. 2015-ci ildə Azərbaycan Dövlət Bədəni Təربiyəsi və İdman Akademiyasına qəbul olunan İqbal Astanlı 2019-cu ildə təhsilini başa vurub həmin ilin iyulunda hərbi xidmətə yola düşür. Goranboy və Mingəçevir rayonlarındakı N sayılı hərbi hissələrdə xidmət edir. Xidməti dövründə uğurlarına görə dəfələrlə hərbi hissə komandanlığı tərəfindən mükafatlandırılıb. Hərbi xidmət dövründə də güləşlə məşğul olub. 2019-cu ilin martında ordu çempionatında sərbəst güləş üzrə 1-ci yere layiq görülür.

Vətən müharibəsi başlayan zaman İqbal da ön cəbhədə yerini alır. Müharibənin ilk günlərində Füzuli və Cəbrayıl rayonlarının bir neçə kəndi Ordumuz tərəfindən işğaldan azad edilir. İqbal həmin döyüşlərdə xüsusi şücaət göstərir. Qələbəyə köklənən qəhrəman sentyabrın 29-da Tərtər rayonunun Talış kəndi istiqamətində gedən döyüşlərdə şəhid olur.

Qardaşı İsmayıl qeyd edir ki, İqbalın müharibəyə getməyindən xəbərləri olmayıb: “Sentyabrın 26-da atamla əlaqə saxladı. Hər şeyin yaxşı olduğunu bildirdi. Ondan sonra İqballa əlaqə yara-da bilmədik. Sentyabrın 29-da günorta saatlarında şəhid olduğu xəbərini aldım... O, çox istiqanlı, sadə və səmimi bir insan idi. Çox güclü olmasına baxmayaraq, heç vaxt bununla öyünməzdi. Çox təvazökar idi. Heç kimi zərər qədər incitməzdi. Böyükdən kiçiyə hər kəsin sevgisini qazanmış, hər ürekdə özünəməxsus yer tutmuşdu. Səngər yoldaşlarından biri qeyd edirdi ki, döyüşlər zamanı mən iki yerimdən yara aldım. Çox qan itirdim. O yadımdadır ki, İqbal həmin anda özünü mənə yetirdi. Yaramı bağlayıb alımdan öpdü. “Narahat olma, hər şey yaxşı olacaq. Mən yanımdayam. Səni burda tək qoyaram” dedi və yanımda qaldı”. İqbalın ən böyük arzusu olimpiya çempionu olmaq idi, ancaq ondan daha böyük zirvəyə – şəhidlik mərtəbəsinə ucaldı”.

İqbalın atasının şəxsi vəsaiti hesabına oğlunun və Vətən müharibəsində Biləsuvar rayonundan şəhid olan digər igidlərimizin xatirəsinə “Şəhidlər” məlumat lövhəsi qoyulub.

İqbal Astanlı sentyabrın 29-da Biləsuvar rayon qəbiristanlığında torpağa tapşırılıb. Ölkə başçısının müvafiq sərəncamları ilə ölümündən sonra “Vətən uğrunda”, “Cəsur döyüşçü” və “Suqovuşanın azad olunmasına görə” medalları ilə təltif edilib.

Ruhu şad olsun.

NURƏDDİN

“Qala” qoruğunda yerləşən

Tərəkamə məscidi bərpa edilib

“İçərişəhər” Dövlət Tarixi Memarlıq Qoruğu İdarəsi nəzdində fəaliyyət göstərən “Qala” Dövlət Tarix-Etnoqrafiya Qoruğunda yerləşən Tərəkamə məscidi bərpa edilib. XVII-XVIII əsrlərdə aid ölkə əhəmiyyətli abidə olan məscid Hacı Ağahüseyn və Məşədi Məmmədyaarovlar tərəfindən tikilib.

İdarədən bildirilib ki, Qala kəndinin Cümə məscidindən sonra ən qədim dini tikilisi olan abidə uzun illər yararsız vəziyyətdə olub. Məscidin həm sakinlər üçün mənəvi mahiyyətini, habelə abidənin tarixi əhəmiyyətini nəzərə alan idarə bu ilin iyun ayından etibarən abidənin təmirinə və planlı konservasiyasına başlayıb. Tamamlanan bərpa işlərindən sonra məscid kənd əhalisinin ixtiyarına verilib. Abidənin təmiri sakinlər tərəfindən minnətdarlıqla qarşılanıb.

Azərbaycan ənənəvi mədəniyyətində qonaqpərvərlik

AMEA-nın Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyi (MATM) Etnoqrafiya elmi fond şöbəsinin kiçik elmi işçisi Fatma Gəniyevanın “Azərbaycan ənənəvi mədəniyyətində qonaqpərvərlik etnik marker kimi” adlı məqaləsi “Motif akademi halkbilimi” beynəlxalq elmi jurnalında (Türkiyə) yer alıb. Məqalə MATM-in Etnoqrafiya fondunun materialları əsasında hazırlanıb.

Muzeydən bildirilib ki, məqalədə əsasən qonaqpərvərlik adətinin ailə və ailə mənşəli ilə sıx qarşılıqlı əlaqədə formalaşması, həmçinin istər maddi, istərsə də mənəvi mədəniyyət elementlərinin öyrənilməsinə xidmət edən əşyaların istifadə üsulları və son olaraq bu prosesin icrasında vacib element olan davranış qaydalarından bəhs olunur.

Əlyazmalar İnstitutuna XIX əsrə aid nüsxə hədiyyə olunub

XIII-XIV əsrin ilahiyatçı alimi, Nəsirəddin Tusi məktəbinin görkəmli nümayəndəsi Cəmaləddin Həsən ibn Yusif ibn Mütəhhər Əllamə Hillinin ərəb dilində “İrşad əl-Əzhan ilə əhkam əl-iman” əsərinin XIX əsrin əvvəllərinə aid əlyazma nüsxəsi AMEA Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutuna hədiyyə olunub.

İnstituddan bildirilib ki, dəri cildli əlyazma hicri 1220-ci/miladi 1805-ci ildə Məhəmməd Sadiq bin Məhəmməd Həsən tərəfindən nəsx xətti ilə köçürülüb.

Kitabın əlyazma nüsxəsi institutun laboratoriyasında müvafiq bərpadan keçdikdən sonra oxucuların istifadəsinə veriləcək.

6 yaddaş

Milli özünəməxsusluğu ilə hər kəsə örnək bir ömür. Bu ömrə bəlkə də barmaqla sayılacaq dahilərə nəsib olan müxtəlif sahələrdə zəngin xəzinə siğib. Üzeyir Hacıbəyli milli bəstəkarlıq məktəbinin banisi, müsəlman Şərqiində ilk operanın müəllifi, musiqişünas alim, yazıçı-publisist, dramaturq, pedaqoq və ictimai xadim kimi Azərbaycanın mədəniyyət tarixinə adını əbədi həkk etdirib.

Üzeyir Əbdürlühəyın oğlu Hacıbəyli 18 sentyabr 1885-ci ildə Ağcabədidə dünyaya göz açıb. Üzeyir bəyin əslı-kökü şuşalıdır. Atası Xurşudbanu Natəvanın şəxsi mirzəsi olmaqla yanaşı, həm də xan qızının Ağcabədidə olan təsərrüfatına rəhbərlik edib. Ona görə də ailə qısa müddətə Ağcabədidə olduğu üçün gələcəyin dahisi burada dünyaya gəlib.

Üzeyir bəyin uşaqlıq illəri Qafqazın “konservatoriyası” adlandırılan Şuşa şəhərində keçir. Erkən çağlardan musiqiyə maraq göstərir. Şəhərin zəngin muğam-sənət mühiti onun musiqi istedadının inkişafına təsir göstərir. İlk təhsilini də elə bu şəhərin ikisinfli rus-türk məktəbində alır. Azərbaycan musiqisinin gözəl bilicisi Ağalar bəy Əliverdiyev onun ilk müəllimi olur. Dahi bəstəkar xatirələrində bu barədə yazır: “...Mən ilk musiqi təhsilimi Şuşada, ən yaxşı xanəndə və sazəndələrdən almışam. O vaxt mən “muğam” və “təsnif” oxuyurdım. Səsim xanəndələrin xoşuna gəlirdi. Onlar mənı oxudar və öyrədirdilər”.

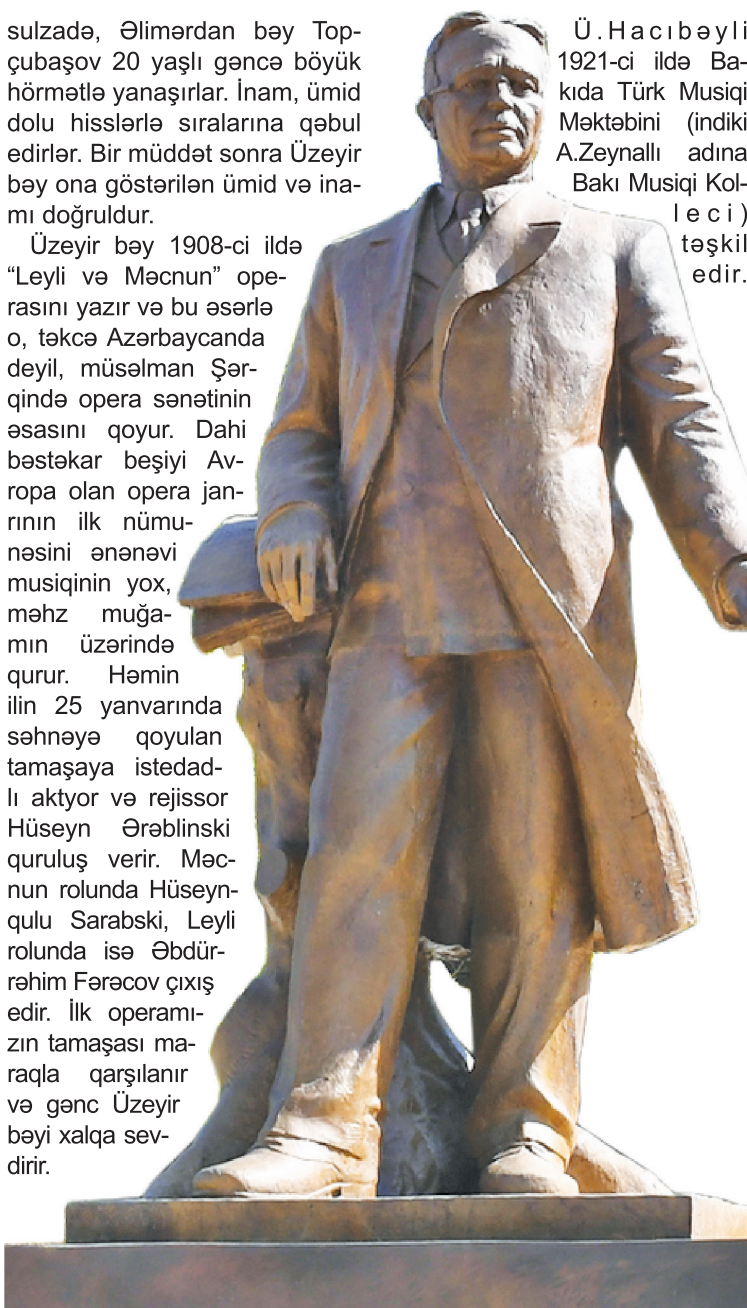
1904-cü ildə Üzeyir Hacıbəyli Qori Müəllimlər Seminariyasını bitirir. Bakıya can atsa da, təyinatı Cəbrayıl qəzasına verilir. Cəbrayıl qəzasının Hadrut kənd məktəbində rus dili, hesab və musiqidən dərs deyir, məktəbə öz puluna pianino alır. Müəllimlik fəaliyyətinə yaradıcı yanaşan gənc Üzeyir bəy riyaziyyatdan dərslik tərtib edir. Eyni zamanda N.V.Qoqolun “Şinel” əsərini dilimizə çevirir.

1905-ci ildə çar Rusiyasında baş verən inqilabi hadisələrin ucaqlarına çatan dalğasından sui-istifadə edən Erməni İnqilabi Federasiyası – “Daşnaksutyun” silahlı dəstələri və millətçi erməni dəstələri müsəlman türklərə qarşı qırğınlara, qəretlərə başlayırlar. Ü.Hacıbəylinin Bakıda nəşr olunan “Kaspi” qəzetində “U” imzası ilə Cəbrayıl qəzasında ermənilərin törətdikləri qətl və qəretlərdən bəhs edən məqalələri dərc olunur. Hökumət nümayəndələri Üzeyir bəyin bu fəaliyyətindən xəbər tutaraq onu cəzalandırmaq istəsələr də, xeyirxah insanların köməyi ilə gənc müəllim vaxtında Bakıya yola düşür. Qazandığı qəzetçiylə birlikdə Bakıda ona kömək olur. “Həyat” qəzeti ilə əməkdaşlıq edir, felyetonları işıq üzü görür. O, sonra Bakıdakı rus-Azərbaycan məktəblərindən birində müəllim işləməyə nail olur.

Üzeyir Hacıbəylinin Bakıdakı ev-muzeyinin direktoru, Xalq artisti Sərdar Fərəcov araşdırmasında yazır ki, Bakıda tanınmış ziyalıları Həsən bəy Zərdabi, Əli bəy Hüseynzadə, Əhməd bəy Ağayev, Məhəmməd Əmin Rə-

Bəstəkarlıq məktəbimizin təcəarı

Üzeyir Hacıbəylinin ruhu artıq doğma Şuşanın azad səmasındadır

Ü.Hacıbəyli 1921-ci ildə Bakıda Türk Musiqi Məktəbini (indiki A.Zeynallı adına Bakı Musiqi Kolleci) təşkil edir.

Dahi Nizami Gəncəvinin anadan olmasının 800 illik yubileyi münasibətilə şairin sözləri əsasında yazdığı “Sevgili canan” və “Sənsiz” romanları da bəstəkarın böyük rəğbətlə qarşılanan əsərlərindəndir. Görkəmli sənətkar bundan əlavə, marş, kantata, fantaziya, mahnı və romanslar, kamera və xor üçün əsərləri ilə musiqi mədəniyyətimizi zənginləşdirib. İstiqlal şairimiz Əhməd Cavadın sözlərinə bəstələdiyi Dövlət himnimiz xalqımızın qürur mənbəyidir.

Ü.Hacıbəyli böyük ictimai xadim kimi də səmərəli fəaliyyət göstərib. Bakı Musiqi Texnikumuna, Azərbaycan Elmlər Akademiyasının İncəsənət İnstitutuna, Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasına, Bəstəkarlar İttifaqına rəhbərlik edən sənətkar xalqın böyük rəğbətini qazanıb. Dahi bəstəkar dövrünün ən yüksək mükafatlarına və fəxri adlarına, o cümlədən SSRİ Xalq artisti adına layiq görülüb.

Azərbaycan bəstəkarlıq məktəbinin təcəarı olan böyük sənətkar 22 noyabr 1948-ci ildə vəfat edib. Dəfnində görünməmiş izdiham yaşanır. Cənəzəsi Bülbülün ifasında “Sənsiz” romansının sədaları altında qaldırılır və Fəxri xiyabanda dəfn olunur.

Sənətkar haqqında “Üzeyir ömrü”, “Üzeyir Hacıbəyov”, “Əbədi itfixarımız” filmləri çəkilib. UNESCO-nun qərarı ilə Üzeyir Hacıbəylinin 100, 110, 120 illik yubileyləri beynəlxalq miqyasda keçirilib. Ümummilli lider Heydər Əliyevin fərmanı ilə 1995-ci ildən hər il 18 sentyabr Azərbaycanca Milli Musiqi Günü kimi qeyd edilir. 2009-cu ildən isə dahi bəstəkarın xatirəsinə həsr olunan ənənəvi Üzeyir Hacıbəyli Beynəlxalq Musiqi Festivalı keçirilir.

Bakı Musiqi Akademiyası, Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestri, paytaxtımızın mərkəzi küçələrindən biri onun adını daşıyır. Bakıda ev-muzeyi fəaliyyət göstərir. Bakı Musiqi Akademiyasının qarşısında heykəli qoyulub. Üzeyir bəyin 100 illik yubileyi münasibətilə 1985-ci ildə Şuşada da heykəli ucaldılmışdı. Heykəltəraş Əhməd Səlikovun hazırladığı abidə 1992-ci ildə Şuşa şəhəri Ermənistan tərəfindən işğal olunan zaman digər maddi mədəni irs nümunələrimiz kimi dağıdılmışdı.

Bu gün Azərbaycan mədəniyyətinin paytaxtı, Üzeyirlərin ruhunun doladığı Şuşa şəhəri azaddır. Bu il avqustun 29-da Vəqif Poesiyyə Günləri çərçivəsində Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə Şuşa şəhərində görkəmli bəstəkarın heykəlinin açılışı oldu. Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə hazırlanan heykəlin müəllifləri heykəltəraşlar Aslan Rüstəmov, Teymur Rüstəmov, Mahmud Rüstəmovdur.

Dahi bəstəkarın möhtəşəm abidəsi ilə bərabər ruhu da artıq doğma şəhərində, azad Şuşanın səmasındadır...

Savalan FƏRƏCOV

Övvəllər xalq konservatoriyası kimi fəaliyyət göstərən təhsil ocağı 1921-ci ildən etibarən artıq Azərbaycan Dövlət Konservatoriyası adlandırılır. 1926-cı ildən Türk Musiqi Məktəbi Ü.Hacıbəylinin təşəbbüsü ilə Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasının tərkibinə daxil olur. Onun nəzdində xalq musiqisi şöbəsi kimi fəaliyyət göstərir. Üzeyir bəy konservatoriyasının rəhbəri vəzifəsinə təyin edilir. O, eyni zamanda Azərbaycan milli folklorunu dərinləndirən, öyrənir. M.Ma-qomayev ilə birlikdə 1927-ci ildə bir sıra Azərbaycan xalq mahnılarını toplayır, nota salır. Həmin dövrdə bəstəkar “Azərbaycan xalq musiqisinin əsasları” adlı böyük elmi-tədqiqat əsərini yazır. 1934-cü ildə fars şairi Ə.Fir-dovsinin 1000 illiyi münasibətilə yazdığı xor və simfonik orkestr üçün kantata ilə Azərbaycanda bu janrın əsasını qoyur.

Dahi bəstəkar 1931-ci ildə Azərbaycanda ilk notlu xalq çalğı alətləri orkestrinin yaranmasında yaxından iştirak edir. “Çahargah”, “Şur” fantaziyalara rəvay yazır. 1936-cı ildə bəstəkar Dövlət Xor Kollektivini yaradır. Bir müddət “Koroğlu” operası üzərində işləyir və ilk Azərbaycan klassik opera növünün əsasını qoyur. Opera 1937-ci ildə səhnəyə qoyulur və böyük uğur qazanır.

Ü.Hacıbəyli 1941-1945-ci il müharibəsində də bir sıra əsərlər həsr edib. “Vətən uğrunda”, “Şəfqət bacısı”, “Ananın oğluna nəsihəti”, “Yaralı döyüşçünün hekayəsi”, “Döyüşçülər marşı” kimi mahnılar bu qəbildəndir.

“Qardaş qələmlər” dərgisinin Nizamiyə həsr edilmiş nömrəsinin təqdimatı keçirilib

ye həsr olunması tarixi hadisədir. Dərginin xüsusi nömrəsində Əlyazmalar İnstitutu alimlərinin, həmçinin türkiyəli müəlliflərin məqalələri yer alıb. Bu, nizami-günəslığa xidmət edən nəşirdir.

Sonra Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin sədri Anar çıxış edərək birgə layihə olan bu nəşrin əhəmiyyətini vurğulayıb. Bildirib ki, “Nizami Gəncəvi ili”ndə önəmli

hadisələrdən biri də Türkiyədə nəşr olunan “Qardaş qələmlər” dərgisinin bir nömrəsinin dahi şairə həsr edilməsidir.

Ədəbiyyat İnstitutunun Nizamişünaslıq şöbəsinin müdiri, AMEA-nın müxbir üzvü Nüşabə Araslı da nəgri türk xalqlarının, xüsusilə Türkiyə ictimaiyyətinin Nizamiyə töhfəsi kimi xarakterizə edib.

Türk Dünyası Ağsaqqallar Şurasının Türkiyə təmsilçisi Mustafa İsen çıxışında Nizamini dünyaya lütf edilmiş bir dahi adlandırıb. Vurğulayıb ki, dünyada 880-ci ildə dönmü qeyd edilən dahisi olan xalqlar çox azdır. Türk xalqlarının isə Nizami Gəncəvi kimi bir çox dahiləri var.

Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun baş direktoru, akademik Teymur Kərimli dərginin birgə çıxışı Anarın çıxışı ilə davamı kimi qiymətləndirib: “44 günlük savaş Zəfərlə bitdi, bizim mənəvi savaşıımız isə davam edir.

Buna görə də biz həmişə türk qardaşlarımızla birlikdə olmalıyıq. Bu jurnal gələcək qələbələrini əsasını sanballı bir işlə qoyub”.

Yazıçılar Birliyinin sədr müavini Rəşad Məcid “Qardaş qələmlər” dərgisinin Türk dünyasında və Azərbaycanda ədəbi-mədəni əlaqələrin inkişafına verdiyi töhfələrdən söz açıb. O, həmçinin Avrasiya Yazarlar Birliyinin, xüsusən onun rəhbəri Yaqub Öməroğlunun son onillikdə türk xalqları ədəbiyyatının təbliğində böyük işlər gördüyünü xatırladıb.

Təqdimatda digər çıxış edənlər də nəşrin önəmindən bəhs ediblər.

Sonda Avrasiya Yazarlar Birliyinin başqanı, “Qardaş qələmlər” dərgisinin baş redaktoru Yaqub Öməroğlu çıxış edərək akademik İsa Həbibbəylinin nəşrə ilk saylarından dəstək verdiyini vurğulayıb, bu əməkdaşlığın davam edəcəyini bildirib.

Nizami sözündən incilər

Nizami Gəncəvinin “Xəmsə”si dünya poetik-fəlsəfi fikrinin zirvəsində dayanır. “Xəmsə”yə daxil olan beş poema-məs-nəvidə bütün zamanların ən humanist, ümumbəşəri idealları parlaq bədii əksini tapıb. “Nizami Gəncəvi ili” qüdrətli söz us-tadının misilsiz xəzinə olan ədəbi irsinin təbliği, eyni zamanda tədqiq edilməsi və öyrənilməsi üçün yeni zəmindir.

“Nizami sözündən incilər”də dahi şairin möhtəşəm beşliyindən növbəti seçmələri təqdim edirik.

*Heç oturub-durma pis dostla, çəkin,
Şərinə əskiklik gətirər sənin.*

(“Xosrov və Şirin”)

*Əzəldən dünyanın bir qaydası var:
Bal tutan barmağı arılar sancar.*

(“Leyli və Məcnun”)

Kiçik düşməyə belə kinini bildir artıq...

*Ləl çox gec doğur, ömrü çox olur,
Lələ tez göyərir, tez də yox olur.*

(“Yeddi gözəl”)

*Kiçik düşməyə belə kinini bildir artıq,
Her zaman əzilərən
əgər olmasan ayıq.*

(“Sirlər xəzinəsi”)

*Dünya görmüş adam, yaxşı, ya yaman,
Şikayət eyləməz öz iqbalından.*

(“İsgəndərnamə” – “İqbalnamə”)

*Zülmün ayinine birdən çək qələm,
Ki, xalqın qəlbindən silinsin ələm.*

(“İsgəndərnamə” – “Şərəfnamə”)

Sənətə və sənətkara dəyər verən alim

Kərim Kərimov – 100

Bu il istedadlı sənətsünas alim, AMEA-nın müxbir üzvü, profes-sor Kərim Kərimovun (1921-1996) anadan olmasının 100 illiyi tamam olur. Kərim Kərimov elə alimlərdəndir ki, elmde ciddi fikir söyləməyə, öz baxışlarını müdafiə etməyə və yayma-ğa, yaşamaq hüququ olduğunu isbat etməyə nail olub, nəzəri müddəaları əksər alimlər tərəfindən qəbul edilib. Belə alimlər xoşbəxtdir. Çünki onlar əslində bir məktəb ərsəyə gətirirlər və bu məktəb elmde uzun illər yaşayır, inkişaf edib təkmilləşir. Onların sırasında Kərim müəllimin də adı var. Həyatının yarım əsrini elmə həsr etmiş Kərim Kərimov özündən sonra böyük bir irs qoyub getmişdir. Müstəqilliyimizin 30 illiyini qeyd etməyə hazırlaşdığımız vaxtlarda onun milli vətənpərvərlik hissləri ilə yığurulmuş tədqiqatları bizim üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edir, Azərbaycan incəsənətinin varlığını, onun qədimliyini, təkrarsız bədii üslublara malik olmasını gözümüziz önündə canlandırır.

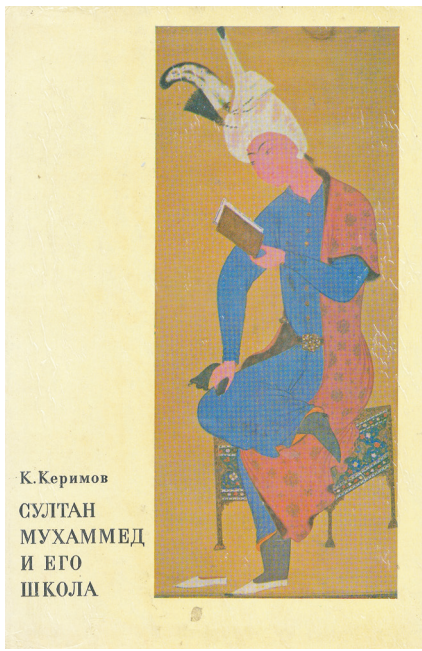
Kərim Kərimovun həyat yolu əsl alim və müəllim üçün, vətə-nini, xalqını sevən nəcib insan üçün, sözün həqiqi mənasında, bir nümunədir. Bu həyat yoluna bir daha nəzər salaıq.

Kərim Cabbar oğlu Kərimov 20 sentyabr 1921-ci ildə Azer-baycanın qədim elm və mə-dəniyyət mərkəzlərindən olan Naxçıvan şəhərində anadan olmuşdur. Orta məktəbi bitir-dikdən sonra ordu sıralarına çağırılmış, İkinci Dünya mü-haribəsində iştirak etmişdir. 1946-cı ildə ordudan tərxis olunduqdan sonra o, Azer-baycan Dövlət Universitetinin Sənətsünaslıq bölməsinə da-xil olmuş, 1951-ci ildə təhsilini başa vurmuşdur. 1951-ci ildə AMEA Memarlıq və İncəsənət İnstitutuna gələn gənc mütə-xəssis ömrünün sonuna kimi taleyini həmin elm məbədi ilə bağlamışdır. Əvvəlcə institut-un aspiranturasında oxumuş, sonra isə Təsviri sənət şö-bəsinin əməkdaşı kimi fəaliyyətə başlamışdır. 1972-ci ildə şöbə müdiri, vaxtilə universitetdə onun müəllimi olmuş profes-sor Adil Qaziyev səhhətinə və yaşına görə vəzifəsini tərk edər-kən öz yerinə yetirməsi Kərim Kərimovun namizadlığını irəli sürmüşdü. Artıq həmin dövrdə Kərim müəllim sayılıb-seçilən alimlərdən idi. O, 1959-cu il-də namizədlik, 1971-ci ildə isə doktorluq dissertasiyalarını mü-dafiə etmişdi. Sonralar həm də elmi işlər üzrə direktor müavini vəzifəsində çalışıb, daha sonra institutun direktoru oldu. Kərim Kərimov 25 iyul 1995-ci ildə Ba-kıda vəfat etmişdir.

Kərim Kərimovun elmi irsi geniş və çoxşaxəlidir. Əlbəttə, onun adı gələndə, çoxumuz ilk növbədə miniatur sənətini xatır-layırıq. Çünki həqiqətən də, ali-min elmi irsinin zirvəsini məhz Orta əsrlər Azərbaycan miniatur sənətinin və onun nümayəndə-lərinin yaradıcılığının öyrənilmə-si təşkil edir. Lakin alim həm bu-na qədər, həm də bundan sonra maraqlı mövzulara toxunmuş, Azərbaycan incəsənətinin az belli olan və ya heç belli olma-yan səhifələrini vərəqləmişdir.

Kərim Kərimovun erkən dövr tədqiqatlarında XVIII-XIX əsrlər rus rəssamlarının yaradıcılığın-da Azərbaycan mövzusu mü-hüm yer tutur. Onun namizədlik dissertasiyası məhz bu mövzu-nu əhatə edirdi. Gənc tədqiqat-çı vaxtilə Azərbaycanda olmuş rus rəssamlarının əsərlərini geniş aspektdə təhlil etmişdi. O göstərmişdi ki, Q.Q.Qaqa-rin, V.V.Vereşşagin və başqa rəssamların Azərbaycanla bağ-lı əsərləri, yüksək bədii əhə-miyyətə malik olmaqla yanaşı, həm də zəngin tarixi-etnoqrafik məlumatları özündə əks etdirir.

Əsasən qravüra texnikasında, qismən yağlı boya ilə işlənmiş bu əsərlərdə Bakının, müxtə-lif tarixi-memarlıq abidələrinin görünüşləri, insanların geyimi, məişəti, məşğuliyyəti öz əksini tapmışdır. Rus rəssamlarının yaradıcılığının süjet-kompozisiya xüsusiyyətlərini araşdıran tədqiqatçı belə bir fikrə gəlmişdi

ki, XVIII əsr – XIX əsrin birinci yarısında yaradılmış əksər şə-hər mənzərələri bədii əsərdən daha çox hərbi-topoqrafik təsvir xarakterinə malikdir. Həqiqətən də, o dövrdə şəhər görüntüləri-ni daha çox hərbi rütbəsi olan topoqraflar təsvir edirdilər. Çarizmin Qafqazda-kı işğalçılıq niyyətlərinin gerçəkləşdirilməsi üçün strateji obyektlərin – bö-yük şəhərlərin, qala di-varlarının, sədlərin, kör-pülərin, limanların dəqiq təsvir olunduğu belə “qra-vüra”lara ehtiyac böyük idi. Kərim müəllim hələ o dövrdə – ötən əsrin 50-ci illərində bu məsələyə diq-qət yetirmiş və çəkinmə-dən öz elmi işinin nəticə-lərini dərc etdirmişdi. Bu, onun elmde vətəndaşlıq mövqeyinin ilkin təzahür-lərindən idi.

Kərim Kərimovun məş-ğul olduğu başqa bir mövzu Azərbaycanın ilk peşəkar rəssamı Bəhrüz Kən-gərlinin yaradıcılığı olmuşdur. O, rəssamın realist səpkili ya-radıcılığının geniş mənzərəsini yaratmış, onun mahir mənzərə və portret ustası olduğunu gös-tərmişdir. Alimin görkəmli firça ustası haqqında qələmə aldığı elmi əsər ayrıca kitab şəklində 1963-cü ildə – dünyadan vaxt-sız köçmüş rəssamın anadan olmasının 70 illiyinin yenice qeyd olunduğu vaxtlarda çap edildi.

Qeyd olunduğu kimi, Kərim Kərimovun sənətsünaslıqda əldə etdiyi əsas elmi nəticələr orta əsr Təbriz miniatürlərinin

tədqiqı ilə bağlıdır. Bir alim ki-mi onun vətəndaşlıq mövqeyi bu mövzunun araşdırılmasında özünü daha aydın göstərir. Sırr deyil ki, hələ ötən əsrin 50-60-cı illərində Təbriz miniatürləri-nin Azərbaycan incəsənətinə məxsus olduğuna şübhə ilə yanaşanlar az deyildi. Nəinki Qərb aləmində, hətta Sovet İt-tifaqında belə bir sıra “alim”lər Təbriz miniatur məktəbini İran incəsənəti kimi qələmə verməyə çalışırdılar. Kərim müəllim qətiyyətlə bu fikirlərin əleyhinə çıxdı, sadəcə, sözlə yox, sırf elmi əsaslarla Təbriz miniatürlərinin Azərbaycan in-cəsənətinə məxsus olduğunu sübut etdi. Bunun üçün alim miniatürlərin təsvir dilinin iki başlıca əlamətini – rəmlər və ikonografiyanı diqqətlə araş-dırdı və onların tamamilə fər-q-ili, sırf Azərbaycan mentaliteti-nə xas olan üslubi cəhətlərini açıb göstərdi. Bununla da təh-lilini yeni metodoloji forması-nı müəyyən etdi. Sonralar bu metoddan istifadə etməklə klassik Azərbaycan incəsə-nətinin digər sahələrinin milli mənsubiyyətinə aydınlıq gətiril-di. Bu həqiqətlərin üzə çıxarıl-ması Kərim Kərimovun elm qar-şısında böyük xidmətidir və biz bunu heç zaman unutmama-lıyıq. Bu fikirlər alimin 1970-ci ildə Moskvada rus dilində nəşr

“Qəzvin miniatur məktəbi” ifa-dəsini qəbul etmir, ona Təbriz məktəbinin davamı, qolu kimi baxırdılar. Kərim müəllim əv-vəla, Qəzvin məktəbinin İran yox, Azərbaycan mənşəli oldu-ğunu sübut etdi, ikincisi isə, bu məktəbin Təbriz və başqa mək-təblərdən üslub, mövzu və növ fərqlərini əsaslandırdı. O vurğu-ladı ki, Qəzvin miniatürlərində rəsmi-ni səlis və ifadəli verilməsi daha geniş yayılmış, həyat və məişət səhnələri daha çox əks etdirilmiş, qrafik təsvir texnikası üstün olmuşdur. Beləliklə, aka-demik Əbdülvahab Salamzadə sənətsünaslığa Naxçıvan, Ar-ran memarlıq məktəbləri məf-humlarını daxil etdiyi kimi, Kə-rim Kərimov da ardıcılırları ilə birlikdə Qəzvin məktəbi anlayı-shını qəti olaraq əlmə daxil etdi.

Kərim Kərimovun fəaliyyət göstərdiyi illər Azərbaycan sənətsünaslığının yüksəliş dövrü olmuşdur. Həmin dövrdə sənətsünaslıqda Mikayıl Hüse-y-nov, Əbdülvahab Salamzadə, Leonid Bretanitski, Natalya Miklaşevskaya, Adil Qaziyev, həmçinin Rasim Əfəndiyev, Nəsir Rzayev, Cəmilə Həsən-zadə, Şamil Fətullayev və başqa tanınmış simalar tədqiq-qat işləri aparırdı. 50-ci illərin sonu – 60-cı illərdə Azerbay-canın incəsənət və memarlıq tarixinin öyrənilməsinə əsasən yekun vuruldu, nəzəri tədqiqat-lara keçmək üçün ilkin zəmin əldə edildi. Bu prosesdə Kərim müəllimin tədqiqatları da önəm-li rol oynadı və milli özünəməx-susluq sahəsindəki boşluqları doldurdu. Beləliklə, Azərbaycan incəsənətinin bədii və tarixi ba-xımdan ardıcıl mənzərəsi ərsə-yə gəldi.

Kərim Kərimov həm də təc-rübəli pedaqoq olub. O, fasilə-lərə 30 ildən artıq müddətdə Azərbaycan Dövlət İncəsənət İnstitutunda (indiki Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti) pe-daqoji fəaliyyət göstərib. Kərim müəllim mənə də dərs deyib

və mən bununla fəxr edim-rəm. Yaxşı yadımdadır, 80-ci illərin sonunda o, bizə Azərbaycan miniatur sənətindən dərs deyirdi. Onun mühazirələri maraqlı olurdu. Hər bir sənətkar haqqında, xüsusən Sultan Məhəmməd, onun oğlu və davamçısı Məhəmmədi, Sadiq bəy Əfşar və baş-qaları barədə ələ ətraflı, səlis və aydın danışdırdı ki, sanki onlarla lap yaxından tanış imiş. Etiraf edim ki, qəlbimdə miniatur sənəti-nə məhəbbəti məhz Kərim müəllim yaradıb.

AMEA-nın müxbir üzvü, professor Kərim Kərimo-vun bütün həyatı, fəaliyyəti əsl ziyalı-alimə yaraşan bir tərzdə keçib. Bu yerə həm də vətəndaş ziyalı sözlərini işlə-tməmək olmaz. Kərim müəllim əslində, ictimai həyatda da eyni vətəndaş idi. Onun həya-tının yetkin dövrü bizim nəslin yaxşı yadımdadır. Bu gün, anad olmasının 100 illiyini qeyd etdiyimiz zamanda əziz Kərim müəllim əsla unudulmur, san-ki bundan ruhlanaraq yenidən həyata qayıdır, xalqına miras qoyduğu kitablarından, çoxsaylı əsərlərindən boylanaraq bizimlə birgə çalışır.

Xəzər ZEYNALOV
sənətsünaslıq üzrə
fəlsəfə doktoru, dosent

Xatirə təqvim

18–21 sentyabr

Azərbaycan

18 sentyabr 1885 – Dahi bəstəkar, dramaturq, publisist, pe-daqoq, Azərbaycanın və SSRİ-nin Xalq artisti, akademik Üzeyir Əbdülhüseyn oğlu Hacıbəyli (1885 – 23.11.1948) anadan olub. Azərbaycan professional musiqisinin banisi, müsəlman Şərqində ilk operanın (“Leyli və Məcnun”, 1908), ilk operettanın (“Ər və ar-vad”, 1910) yaradıcısıdır. “O olmasın, bu olsun”, “Arşın mal alan” operettalarının, “Əsli və Kəram”, “Koroğlu” operalarının, Azerbay-canın Dövlət himninin, romans və mahnıların müəllifidir. Bəstəka-rın doğum günü milli musiqi bayramı (“Üzeyir Musiqi Günü”) kimi qeyd olunur.

18 sentyabr 1885 – Bəstəkar və dirijor, Əməkdar incəsənət xadimi Müslüm (Əbdülmüslüm) Məhəmməd oğlu Maqomayev (1885 – 28.7.1937) anadan olub. Üzeyir Hacıbəylinin yaxın sənət silahdaşı kimi Azərbaycan peşəkar musiqili teatrının yaranması-na töhfələr verib. “Şah İsmayıl”, “Nərgiz” operaları və s. əsərlərin müəllifidir. Opera və Balet Teatrının dirijoru, Azərbaycan Radiosu-nun Musiqi şöbəsinin rəhbəri olub, “Radio marşı”-nı yazıb.

18 sentyabr 1908 – Əməkdar mədəniyyət işçisi Məmməd Şahverdi oğlu Əmirov (1908-1986) Ağdam rayonunun Novruzlu kəndində doğulub. Füzuli və Ağdam teatrlarında aktyor, direktor işləyib.

18 sentyabr 1978 – Görkəmli aktyor, rejissor, Azərbaycanın və SSRİ-nin Xalq artisti Adil Rza oğlu İsgəndərov (5.5.1910 – 1978) vəfat edib. Milli Dram Teatrının baş rejissoru, “Azərbaycanfilm”-in direktoru işləyib.

18 sentyabr 1988 – XX əsr Azərbaycan poeziyasının parlaq nümayəndəsi Məhəmmədhüseyn Şəhriyar (1905-1988) vəfat edib. Şair Təbriz yaxınlığındakı Xoşgünab kəndində doğulub, də-qiq təvəllüddü məlum deyil. Doğma Azərbaycan dili ilə yanaşı, fars dilində də şeirlər yazıb.

18 sentyabr 1994 – Bakıda böyük dirijor və bəstəkar, SSRİ Xalq artisti Niyazinin (Niyazi Zülfüqar oğlu Hacıbəyov-Tağızadə) xatirə muzeyi açılıb. Mərasimdə Prezident Heydər Əliyev iştirak edib.

19 sentyabr 1920 – Bakıda Azərbaycanın maarif və sosialist mədəniyyəti işçilərinin qurultayı işə başlayıb.

19 sentyabr 1973 – Tanınmış teatrşünas və ədəbiyyatşünas, Azərbaycan Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü Cəfər Həşim oğlu Cəfərov (7.9.1914 – 1973) vəfat edib. “Rejissor sənəti”, “Azərbaycan Dram Teatrı” və s. kitabların müəllifidir.

19 sentyabr 1992 – Görkəmli şərqşünas, filologiya elmləri dok-toru adını almış ilk azərbaycanlı qadın-ərəbəşünas, professor Aida Nəsir qızı İmanquliyeva (10.10.1939 – 1992) vəfat edib. Azerbay-can EA Şərqşünaslıq İnstitutunun direktoru olub.

19 sentyabr 1995 – SSRİ Xalq artisti, bəstəkar Rauf Soltan oğlu Hacıyev (15.5.1922 – 1995) vəfat edib. Operettaların, filmlərə musiqilərin, populyar mahnıların müəllifidir. 60-cı illərdə Azerbay-canın mədəniyyət naziri işləyib.

19 sentyabr 2011 – Bakıda görkəmli bəstəkar, Azərbaycanın və SSRİ-nin Xalq artisti, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı, Dövlət mükafatları laureatı Fikrət Əmirovun abidəsinin (heykəltəraş – Na-miq Dadaşov) açılışı keçirilib. Mərasimdə Prezident İlham Əliyev iştirak edib.

19 sentyabr 2016 – Əməkdar incəsənət xadimi, televiziya re-jissoru Ələkbər Rauf oğlu Kazımovski (10.7.1953 – 2016) vəfat edib.

20 sentyabr 1918 – Əməkdar incəsənət xadimi, sənətsünas-lıq doktoru, respublika Dövlət mükafatı laureatı Mürsəl Nəcəfqulu oğlu Nəcəfov (1918-1997) anadan olub. Azərbaycan Rəssamlar İttifaqı İdarə heyətinin katibi işləyib.

20 sentyabr 1993 – Kinorejissor, Azərbaycanın və SSRİ-nin Xalq artisti Əjdər Mütəllib oğlu İbrahimov (29.4.1919 – 1993) və-fat edib. Bakı kinostudiyasında, “Mosfilm”də filmlər çəkib.

21 sentyabr 1865 – Milli teatrımızın ilk peşəkar aktyorlarından biri, rejissor, teatr təşkilatçısı Cahangir Məşədi Rza oğlu Zeynalov (1865 – 22.10.1918) anadan olub. XX əsrin əvvəllərində “Nicat”, “Səfa” və “Nəşir-maarif” mədəni-maarif cəmiyyətləri nəzdindəki teatr truppalarında aktyorluq edib, tamaşalara quruluş verib.

21 sentyabr 1922 – Azərbaycanda latın qrafikalı əlifba ilə ilk mətbu orqan – “Yeni yol” qəzeti nəşrə başlayıb.

21 sentyabr 1938 – Tanınmış şairə, yazıçı Nürəngiz Gün (Qu-liyeva; 1938 – 20.12.2014) Bakıda doğulub. Azərbaycan Televi-ziyasının diktoru olub, Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində dərs deyib. “Var olun, qızlar...” filmində çəkilib.

21 sentyabr 1982 – Əməkdar artist Hacıməmməd Ələkbər oğlu Qafqazlı (Quliyev; 1898–1982) vəfat edib. Akademik Dram Teat-rında çalışıb. “Qızmar günəş altında”, “Yeddi oğul istərim” və s. filmlərdə çəkilib.

Dünya

18 sentyabr 1905 – Dünya şöhrətli İsveç və Amerika kinoakt-risası, fəxri “Oskar” mükafatı laureatı Qreta Qarbo (Greta Gar-bo - Greta Lovisa Gustafsson; 1905-1990) anadan olub. Filmləri: “Grand-hotel”, “Mata Xari”, “Anna Karenina” və s.

19 sentyabr 1911 – İngilis yazıçısı, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı laureatı (1983) Vilyam Cerald Qoldinq (William Gerald Gol-ding; 1911-1993) anadan olub. Əsərləri: “Milçəklərin hökmdarı”, “Sərbəst düşmə”, “Varislər”, “Piramida”, “Görünən qaranlıq” və s.

20 sentyabr 1878 – Amerika yazıçısı Epton Bill Sinkler (Upton Beall Sinclair; 1878-1968) anadan olub.

21 sentyabr 1866 – İngilis yazıçısı Herbert Uells (Herbert George Wells; 1866-1946) anadan olub. Elmi-fantastik əsərlərin müəllifidir: “Zaman maşını”, “Gözəgörməz adam”, “Aləmlərin savaşı”, “Qarısqalar səltənəti” və s.

21 sentyabr 1911 – Rus-sovet aktyoru və müğənnisi Mark Ber-nes (1911-1969) anadan olub.

Hazırladı: Vüqar ORXAN

“Aşıq Hüseynlə Reyhan xanım” dastanının yeni səhnə və ekran təqdimatı hazırlanır

Bu il Azərbaycan saz-söz sənətinin inkişafında məxsusi yeri olan ustad aşıq Hüseyn Şəmkirinin anadan olmasının 210 illiyi tamam olur. Dastan və aşıq havalarının yaradılmasında böyük xidmətləri olan sənətkarın yubileyinin qeyd olunması üçün Azərbaycan Aşıqlar Birliyində (AAB) bir sıra tədbirlər nəzərdə tutulub. Bunlardan biri də ustadın adıyla bağlı olan “Aşıq Hüseynlə Reyhan xanım” dastanının gənc aşıqların ifasında yeni variantda səhnələşdirilərək ictimaiyyətə təqdimatıdır.

Bu barədə məlumat verən AAB-nin katibi, Əməkdar mədə-niyyət işçisi Musa Nəbioğlu bildirib ki, artıq ilkin hazırlıq işləri-nə başlanıb. Dastandakı poetik mətnlərin xeyli hissəsi Hüseyn Şəmkirinin bəstələdiyi “Hüseyni”, “Dilqəmi”, “Sümayı”, “Şəmkir sarayı” və “Köhnə gözəlləmə” havaları üstündə səsləndiriləcək.

Dastan oktyabr ayında “Mədəniyyət” kanalında Əməkdar elm xadimi, professor Məhərrəm Qasımlının aparıcılığı ilə efirə ge-dən “Saz-söz axşamı” verilişində gənc aşıqlar Vüqar Şəmkirli və Maşallah Dünyamaliyev (aşıqları balabanda Ramil Allahver-diyev müşayiət edir) tərəfindən təqdim olunacaq.

Məlum olduğu kimi, Özbəkistanın qədim Xivə şəhəri 2020-ci ildə TÜRKSOY-un ənənəvi layihəsi üzrə "Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı" elan edilmişdi. Lakin ötən ilin əvvəlindən başlanan pandemiya bununla bağlı nəzərdə tutulan tədbirləri keçirməyə imkan verməmişdi. Bu üzdən TÜRKSOY tərəfindən 2021-ci il üçün paytaxt şəhər də seçilməmişdi.

Nəhayət, bir il aradan sonra Xivə şəhərində "Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı" şöləni gerçəkləşdi. Mərasim həmçinin Özbəkistanda keçirilən "Mədəni İrs Həftəsi" ilə bir vaxta təsadüf etdi. Həftə çərçivəsində Xivə şəhərində UNESCO-nun iştirakı ilə beynəlxalq mədəniyyət forumu (14–15 sentyabr) da təşkil olunub.

Sentyabrın 14-də Xivənin İcanqala tarixi qoruğunda şəhərin "Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı" elan edilməsi münasibətilə açılış mərasimi keçirilib. Mərasimdə TÜRKSOY Baş katibinin müavini Bilal Çakıcı, UNESCO Baş katibinin müavini Gabriella Ramos, Özbəkistan Baş nazirinin müavini, turizm və idman naziri Aziz Abduhakimov, TÜRKSOY-un üzvü olan ölkələrin mədəniyyət nazirləri, Beynəlxalq Türk Akademiyasının prezidenti Darxan Kıdıralı, Xaricdə Yaşayan Türklər və Əqrəba Toplular Başqanlığının (YTB) sədr müavini Sait Yusuf və digər təşkilatların nümayəndələri, Özbəkistanın mədəniyyət xadimləri, Türk dünyasından sənətkilər iştirak edəblər.

Təntənəli mərasim və konsertdən əvvəl TÜRKSOY-un "Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı" layihəsini, bu ada layiq görülmüş şəhərlərin tarixi-mədəni irsini, gözəl görüntülərini əks etdirən fotosərgi açılıb.

"Xivə-2020 – Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı"

Pandemiyanın bir il gecikdirdiyi mədəniyyət şöləni gerçəkləşdi

Açılış mərasimində çıxış edən Aziz Abduhakimov qonaqları salamlayıb, Xivənin "Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı" elan olunmasına görə TÜRKSOY-a minnətdarlıq edib. Özbəkistan Baş nazirinin müavini bundan sonra da təşkilat çərçivəsində əlaqələrin inkişafı istiqamətində daha böyük layihələrin həyata keçirilməsinə əmin olduğunu bildiriib. Diqqətə çatdırıb ki, bu mühüm tədbirdə təkcə türkdillli ölkələrdən deyil, ümumilikdə dünyanın 60-dan çox ölkəsindən 300-dən artıq nümayəndə iştirak edir.

TÜRKSOY Baş katibinin müavini Bilal Çakıcı təşkilatın ənənə halını alan layihələri sırasınd "Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı" layihəsinin xüsusi əhəmiyyətini qeyd edib: "Bu layihə Türk dünyasında bir coşqu, canlanma yaradır. Hər il Türk dünyasının bir qədim şəhərinin mədəniyyət paytaxtı elan olunması xalqlarımız arasında qardaşlıq əlaqələrinin daha da möhkəmlənməsinə, mədəniyyət və sənət

adamlarının daha da yaxından əməkdaşlıq etməsinə zəmin yaradır. Bu gün tarixi, memarlığı, mədəniyyəti və əcdadlarımızın irsini qoruyub saxlayan

muzey şəhərimiz 2020-ci il "Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı" Xivədə də Türk dünyasını bir araya gətirməkdən məmnunuq". Bilal Çakıcı çıxışı zamanı TÜRKSOY-un digər layihələrindən də bəhs edib və onların qədim, müasir ümumtürk mədəniyyətinin təbliğatında rolunu vurğulayıb.

UNESCO-nun Baş direktorunun müavini Gabriella Ramos tarixi Xivə şəhərinə səfəridən məmnunluğunu ifadə edib və Xivənin başəriyyətin önəmli şəhərlərindən biri olduğunu bildirib. Qeyd edib ki, pandemiya şəraitində bu qədər ölkə nümayəndələrini bir araya yığmaq, sözün əsl mənasında, böyük hadisədir. Çıxışlardan sonra səhnəyə çıxan sənətkilər Özbəkistan, Azərbaycan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Türkiyə, Türkmənistan və başqa türk coğrafiyası xalqlarının rəngarəng musiqi və rəqs nümunələrini təqdim edəblər.

Tədbir çərçivəsində Özbəkistanın milli geyim mədəniyyətini əks etdirən moda nümayişi də keçirilib.

İstanbulda Nuru paşanın məzarı ziyarət olunub

1918-ci il sentyabrın 15-də Bakının erməni-daşnak və bolşevik birləşmələrinin işğalından azad olunmasının 103-cü ildönümü münasibətilə İstanbulun Ədiməqapı məzarlığında Qafqaz İslam Ordusunun komandanı Nuru paşa və onunla birlikdə döyüşmüş 27 əsgərin dəfn edildiyi məzar-abidə kompleksi ziyarət olunub.

İstanbul Türkiyə-Azərbaycan Dərnəyinin (İSTAD) təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirin iştirakçıları Nuru paşanın məzarüstü abidəsi önünə gül dəstələri düzüblər.

Mərasimdə çıxış edən İSTAD-ın sədri Səfər Qaraqoyunlu Qafqaz İslam Ordusu və Nuru paşanın Türkiyə, Azərbaycan və bütün Türk dünyası üçün tarixi xidmətləri olduğunu bildirib. Vurğulayıb ki, 1918-ci ildə Osmanlı dövləti tərəfindən Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin köməyinə göndərilən, Bakının erməni daşnak-bolşevik işğalından azad olunmasında böyük rol oynayan Nuru paşanın və əsgərlərinin daim dərin ehtiramla anılması iki qardaş ölkənin vətəndaşlarının onlara vəfa borcudur.

Bildirilib ki, Osmanlı ordusu Bakının azad olunması üçün keçirdiyi hərbi əməliyyatlarda 1130 şəhid verib. 1918-ci ildə Bakının azad edilməsinin tariximizin ən böyük zəfərlərindən biri olduğunu deyən Səfər Qaraqoyunlu qeyd edib ki, aradan uzun illər keçməsinə baxmayaraq, Qafqaz İslam Ordusunun qardaşlıq köməyi heç vaxt unudulmayacaq və Azərbaycan xalqı tərəfindən daim minnətdarlıq hissi ilə xatırlanacaq.

Azərbaycanın müstəqilliyi yolunda canından keçən bütün soydaşlarımızın daim rəhmətlə anıldığını bildiren S.Qaraqoyunlu deyib: "Əsrlər boyu davam edən Türkiyə-Azərbaycan hamraylığı Azərbaycanın 44 günlük Vətən müharibəsində də özünü göstərdi. Keçmişdə və bu gün olduğu kimi, bu birlik tarix durduqca davam edəcək. Yaşasın Türkiyə-Azərbaycan qardaşlığı!".

Tədbirdə ziyalılar, ictimaiyyət və media nümayəndələri iştirak edəblər.

Mehparə SULTANOVA
Ankara

İspaniya və Qətlə turizm əlaqələrinin perspektivləri müzakirə edilib

İkitərəfli münasibətlər, turizm əlaqələrinin inkişaf perspektivləri, qarşılıqlı təcrübə mübadiləsi məsələləri sentyabrın 14-də Dövlət Turizm Agentliyinin sədri Fuad Nağıyev və İspaniyanın Azərbaycandakı müvəqqəti işlər vəkili Patrisia Serrano Sançez arasında görüşdə müzakirə edilib.

Agentlik sədri İspaniyada keçirilən beynəlxalq turizm sərgilərinin təbliğat istiqamətində faydalı platformalar rolunu oynadığını bildirərək ölkəmizin bu sərgilərdə iştirakından danışıb. O, həmçinin yaxın gələcəkdə yeni turizm destinasiyası kimi təqdim olunaçaq Azərbaycanın işğaldan azad olunmuş ərazilərində turizm infrastrukturunun formalaşdırılması işləri, eləcə də planlaşdırılan layihələr haqda ispaniyalı diplomatı məlumatlandırıb.

Xanım Patrisia Serrano Sançez ikitərəfli əlaqələr və qarşılıqlı turist səfərlərinin mühümlüylüyün vurğulayıb, postpandemiya dövründə qarşılıqlı turist səfərlərinin artacağından əminliyi ifadə edib.

Dövlət Turizm Agentliyinin sədri Fuad Nağıyevin Qəterin "Katara" Mədəniyyət Şəhərciyi Fondunun baş direktoru Xalid bin İbrahim əl-Süleyti ilə görüşündə də qarşılıqlı turist mübadiləsi, eləcə də mədəni irsin idarəedilməsi üzrə təcrübə mübadiləsi məsələləri diqqətə alınıb.

Agentliyin tabeliyindəki qorurların fəaliyyəti, irs nümunələrinin konservasiyası üzrə layihələr və planlar, Lahic, Basqal, Şəki kimi qorurlarda maddi mədəniyyət və sənətkarlıq nümunələrinin əsas komponent olması haqqında qonağa məlumat verilib.

Xalid bin İbrahim əl-Süleyti "Katara" mədəniyyət şəhərciyinin ölkəsinin ən çox turist cəlb edən məkanı olduğunu, bir çox beynəlxalq, regional və yerli səviyyədə festival və sərgilərə ev sahibliyi etdiyini bildirib. O, şəhərcikdə Azərbaycana həsr olunan tədbirlərin təşkilinə dəstək göstərilməsinə hər zaman hazır olduqlarını qeyd edib.

Qeyd edək ki, İspaniya və Qəter epidemioloji vəziyyətlə əlaqədar Azərbaycana səfər məhdudiyyətlərinin götürüldüyü 42 ölkə arasında yer alır.

"BBC World News" da ölkəmiz haqqında videomaterial

"BBC World News" televiziya kanalı Azərbaycan haqqında videomaterial hazırlayıb. Videomaterialda Azərbaycanın müasir və tarixi memarlıq abidələri, füsunkar təbiəti, nəqliyyat və texnoloji imkanları, ölkədəki inkişaf əksini tapıb. Materialda Şuşa şəhəri ilə bağlı kadrlar da yer alır.

Videomaterial telekanalın "Hardtalk", "BBC Business Report", "Impact" və digər proqramlarında yayımlanır.

Bununla yanaşı, bbc.com saytında da Azərbaycanın arxitekturasına, mədəniyyətinə və nəqliyyat infrastrukturuna dair məlumatlardan ibarət xüsusi bölmələr oxuculara təqdim edilir.

BBC-nin təqdim etdiyi materiallar ölkəmizin tarixi, milli-mədəni irsi, habelə müasirliyi və dinamik inkişafı ilə bağlı beynəlxalq ictimaiyyətin məlumatlandırılması, turistlərin və investorların ölkəyə cəlb edilməsi baxımından əhəmiyyət kəsb edir.

Qeyd edək ki, bütün dünyada yayımlanan "BBC World News" telekanalının 450 milyon izləyicisi var.

Mədəni irs – yeni renessansın bünövrəsi

Milli Xalça Muzeyinin direktoru
Özbəkistanda beynəlxalq kongresdə çıxış edib

Daşkənd şəhərində "Özbəkistanın mədəni irsi – yeni renessansın bünövrəsi" adlı V Beynəlxalq Kongres keçirilib. Özbəkistanda keçirilən "Mədəni İrs Həftəsi" (13–20 sentyabr) çərçivəsində təşkil olunan tədbirə 46 ölkədən nümayəndələr qatılıb.

Kongresdə Azərbaycan Milli Xalça Muzeyinin direktoru, İCOM Azərbaycan Milli Komitəsinin sədri Şirin Məlikova da iştirak edib.

Şirin Məlikova beynəlxalq tədbirdə "Azərbaycan mədəni irsinin qorunması və populyarlaşdırılmasında Milli Xalça Muzeyinin təcrübəsi" mövzusunda təqdimatla çıxış edib. O, muzeyin kolleksiyaları, onların zənginləşdirilməsi istiqamətində görülən işlər, o cümlədən Ənənəvi texnologiya şöbəsinin fəaliyyəti barədə ətraflı məlumat verib. Şöbənin işinin əsas istiqamətlərinin qədim, unudulmuş xalçatoxuma, tikmə texnikalarının dirçəldilməsi, muzey kolleksiyalarındakı xalça və tikmələrin replikalarının hazırlanması, müəllif eskizləri əsasında xalçaların yaradılması, rəssamlarla, tələbələrle birgə iş, fiziki məhdudiyyətli insanlar da daxil olmaqla böyükklər və uşaqlar üçün xalça toxuculuğunun tədrisi və s. olduğu diqqətə çatdırılıb. Direktor burada reallaşdırılan

layihələr, keçirilən ustad dərsləri haqqında da danışıb.

Kongresdə müxtəlif ölkələrdən mütəxəssislərin 100-dən artıq məruzəsi dinlənib.

Tədbir çərçivəsində "Özbəkistanın mədəni irsi dünya kolleksiyalarında" silsiləsindən 50 unikal illüstrasiyalı kitab-albumun təqdimatı keçirilib.

Azərbaycan Milli Xalça Muzeyinin direktoruna kongresin işində fəal iştirakına görə özbək incəsənətinin şah əsərlərinə həsr olunmuş kitab-albumlar hədiyyə edilib və müvafiq sertifikat təqdim olunub. Həmçinin "Özbəkistanın mədəni irsi dünya kolleksiyalarında" layihəsi çərçivəsində Azərbaycanda qorunub saxlanılan özbək mədəni irsinin öyrənilməsi və buna dair kitabın nəşri ilə bağlı təklif irəli sürülüb.

Pekində Asianın ən böyük kitab sərgisi açılıb

Çin paytaxtında ənənəvi beynəlxalq kitab sərgisi və kitab festivalı işə başlayıb.

Sərgi və festivalda 105 ölkə təmsil olunur. Bəzi iştirakçılar pandemiya səbəbindən Asianın ən böyük kitab sərgisində onlayn formada iştirak edirlər.

Ümumilikdə 300 mindən çox nəşrin nümayiş olunduğu tədbirdə ən son texnologiyalar, o cümlədən 5G və virtual reallıq texnologiyası geniş tədqiq olunur. Sentyabrın 18-dək davam edəcək sərgi və festival çərçivəsində xeyli mədəni tədbir təşkil olunacaq.

1986-cı ildən keçirilən Pekin Beynəlxalq Kitab Sərgisinin təşkilatçıları Çin Dövlət Yayımlı və Nəşriyyat Administrasiyası, Elm və Texnologiyalar Nazirliyi, Pekin Bələdiyyəsi, Çin Naşirlər və Yazıçılar assosiasiyalarıdır.

Dünya şöhrətli gitaranın yaşadığı ev hərraca çıxarılır

Əfsanəvi "The Beatles" qrupunun solo gitarası Corc Harrisonun uşaqlıq çağlarında Liverpool şəhəri yaxınlığında yaşadığı evi hərraca qoyulacaq.

"Omega Auctions" hərrac evinin kataloqunda yer alan məlumata görə, Upton küçəsi 24 ünvanında yerləşən əmlakın təxminə dəyəri 160-200 min funt-sterlinq arasındadır.

Harrisonlar ailəsi bu evə 1950-ci ildə, Corcun altı yaşı olanda köçüb. Gələcək gitaracı burada 1962-ci ilə qədər yaşayıb və qrupun "Please, please me" albomu çıxandan bir il sonra yaşayış yerini dəyişib.

Qeyd edək ki, "The Beatles Collection" adlı onlayn hərrac sentyabrın 28-də keçiriləcək.

CAVİD

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Bakı şəhəri, Moskva prospekti 1D
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-28-79 (baş redaktorun müavini)
431-57-72 (redaktor)
430-16-79; 530-34-38 (müxbirlər)
511-76-04 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az

Lisenzia № AB 022279

İndeks: 0187

Qiyməti: 60 qəpik

"Mədəniyyət" qəzetinin kompüter mərkəzində səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 4736

Sifariş: 1734

Buraxılış məsul: Fəriz Yunisli

Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir.
Qəzettə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.